

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET

Odsjek za kulturalne studije

Studijski program:

Sveučilišni diplomski studij "Kulturologija"
(jednopredmetni)

Izvedbeni nastavni planovi

Ljetni semestar akademske godine 202p./202c.

Popis kolegija – 2025./2026. – ljetni semestar

GODINA	SEMESTAR	STATUS KOLEGIJA	KOLEGIJ	ECTS
Prva godina	II.	Obvezni kolegij	Priprema teme diplomskog rada https://ffri.uniri.hr/wp-content/uploads/KULT-hodogram_dipl_rad.pdf	5
		Interni izborni kolegiji	Povijesni i društveni kontekst jugoistočne Europe	5
			Politička ekonomija glazbe	5
	Teorije ideologije		5	
Feminizam i socijalizam: kontekst SFRJ	5			
Fenomeni globalizacije	5			
	Napomena	Student je dužan upisati 25 ECTS bodova iz ponude internih izbornih kolegija Odsjeka		
Druga godina	IV.	Obvezni kolegij	Diplomski rad https://ffri.uniri.hr/wp-content/uploads/KULT-hodogram_dipl_rad.pdf	5
		Interni izborni kolegiji	Kultura socijalizma	5
			Odabrane kulturološke teme 4: Urbana ekologija (Urban Ecology)	5
			Od utopije do distopije	5
			Politike vizualnosti	5
	Umjetna inteligencija i komunikacija u kulturi		5	
	Napomena	Student je dužan upisati 25 ECTS bodova iz ponude internih izbornih kolegija Odsjeka		
Communis kolegiji		Stručna praksa 2		3
		Stručna praksa 4		3
		Stručna praksa: Razvoj suvremenih komunikacijskih tehnologija u komercijalnim aplikacijama i industriji		4
		Programiranje za humanističke znanosti		5

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Povijesni i društveni kontekst jugoistočne Europe
Studij	Sveučilišni diplomski studij Kulturologija (jednopedmetni)
Semestar	II.
Akadska godina	2025./2026.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Vjeran Pavlaković
Kabinet	F-804
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na internetskim stranicama Odsjeka.
Telefon	051/ 265 705
e-mail	vjeran.pavlakovic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	dr. sc. Eric Ušić
Kabinet	F-804
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	051/ 265 705
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Kolegij se sastoji od - pregledom povijesti, zemljopisa i kulture jugoistočne Europe (1-3). - analizom filma, književnosti, umjetnosti, glazbe i drugih tradicija u regiji, kao i rasprava o ključnim povijesnim mitovima i kolektivnom pamćenju različitih nacija (3). - raspravom o aktualnim političkim trendovima i ideologijama (nasljeđe komunizma, nacionalizam, EU, ratovi 20. stoljeća, i sl.) (4). - aktivnom praćenju vijesti, kritičkom analizom regionalne medijske izvora i interdisciplinarnom pristupom proučavanju jugoistočne Europe (povijest, politika sjećanja, digitalna humanistika, antropologija, sociologija, politička znanost, itd.) kroz lokalne, nacionalne i regionalne studije slučaja (4-6). - sudjelovanja na projektima, radionicama i raznim inicijativama koje se odvijaju tijekom semestra, te slušanje gostujući znanstvenika i suradnika iz Centra za Napredne Studije Jugoistočne Europe (CAS), YUFE mreže i Sveučilište u Regensburgu (SEEFFIELD), koji će predstaviti najnovija istraživanja i nove metodologije za analizu regije (5-6).	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju: - analizirati povijesnu, političku i kulturalnu situaciju u državama jugoistočne Europe - razlikovati razne vrste izvora i kritički pristupiti medijima u jugoistočnoj Europi - analizirati kako kultura (umjetnost, literatura, film, muzika, itd.) je politizirana u jugoistočnoj Europi - pristupiti aktualnim temama iz regije na interdisciplinarni način - sudjelovati u projektima, radionicama i drugih akademskih/građanskih inicijativama koji zahtijevaju osnovno znanje o društveno-političkoj situaciji u regiji - argumentirati stavove na osnovu znanstvenog istraživanja i proučavanja literature	
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)	

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1.5	0	
Aktivnost u nastavi	0.5	20	
Kontinuirana provjera znanja	1	20	
Seminarski rad	1	30	
ZAVRŠNI ISPIT	1	30	
UKUPNO	5	100	
Opće napomene:			
Varijanta 2 sa završnim ispitom			
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.			
- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.			
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
1. Baker, C. <i>The Yugoslav Wars of the 1990s</i> , Palgrave (2015) (odabrana poglavlja)			
2. Bjelić, D., and Savić, O. (ur.) <i>Balkans as Metaphor: Between Globalization and Fragmentation</i> , MIT Press (2005) (odabrana poglavlja)			
3. Blitz, B. (ur.) <i>War and Change in the Balkans</i> , Cambridge University Press (2006) (odabrana poglavlja)			
4. Kolsto, P. (ur.) <i>Myths and Boundaries in South-Eastern Europe</i> , Hurst and Company (2005) (odabrana poglavlja)			
5. Kolsto, P. (ur.) <i>Strategies of Symbolic Nation-building in South Eastern Europe</i> , Ashgate (2014) (odabrana poglavlja)			
6. Lampe, J. <i>Balkans into Southeastern Europe: A Century of War and Transition</i> , Palgrave Macmillan (2014) (odabrana poglavlja)			
7. Pavlaković, Vjeran. "Memory Politics in the Former Yugoslavia." <i>Yearbook of the Institute of East-Central Europe</i> , Vol. 18, No. 2 (2020): 9-32			
8. Todorova, M. (ur.) <i>Remembering Communism: Genres of Representation</i> , Social Science Research Council (2010) (odabrana poglavlja)			
-Članci i primarni izvori na Merlinu			
IZBORNA LITERATURA			
Razni članci i poglavlja od gostujućih predavača			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			
POHAĐANJE NASTAVE			
Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja i sudjelovati u diskusijama, posebni bodovi su odobreni za gostujuća predavanja uz kratke osvrt.			
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA			
-Mrežne stranice Merlin			
-Konzultacije			
-Oglasna ploča Odsjeka za povijest			
-E-pošta			

-Web stranica fakulteta	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
-Usmeno na konzultacijama -E-pošta	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Potrebno je osvojiti barem 15 bodova (50%) na završnom pismenom ispitu za prolaz na kolegiju.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Prezentacija: kratka prezentacija o kontroverznom mjestu sjećanja. Seminarski rad: studenti/ce moraju napisati kratki seminarski rad (7-10 stranica) o jednoj temi povezano s jugoistočnom Europi u 20. stoljeću. Seminar može biti početak ideje za smjernice diplomskog rada, i može biti preglednog karaktera. Potrebno je koristiti barem 3 znanstvenih izvora (monografije, znanstvene časopise, obvezna literatura). Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	5.2, 19.2
Ljetni	24.6. i 8.7.
Jesenski	27.8, 10.9
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1	Uvod
2	Imperij: povijest jugoistočne Europe 1
3	Nacionalizam: povijest jugoistočne Europe 2
4	Jugoistočna Europa i Osmansko carstvo (Revenant)
5	Povijest Jugoslavije
6	Komunizam i jugoistočna Europa
7	Raspad Jugoslavije
8	Post-Jugoslavenske države (FRAMNAT)
9	Kultura sjećanja, izgradnje nacije i simboli
10	MEMPOP
11	Rat u BiH: narativi i kultura sjećanja
12	Holokaust u JI Europi (Danijel Matijević)
13	Kontroverzna mjesta sjećanja (prezentacija)
14	Kultura i jugoistočna Europa (film, literatura, vizualna umjetnost)
15	Suvremena jugoistočna Europa

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
analizirati povijesnu, političku i kulturalnu situaciju u državama jugoistočne Europe	Proučavanje povijest jugoistočne Europe	Predavanje, znanstvena literatura	Seminarski rad, završni ispit
razlikovati razne vrste izvora i kritički pristupiti	Proučavanje medije i suvremene politike	Analiza razne vrste izvora i regionalne medije	Kontinuirana provjera znanja

medijima u jugoistočnoj Europi	jugoistočne Europe		(zadaje)
analizirati kako kultura (umjetnost, literatura, film, muzika, itd.) je politizirana u jugoistočnoj Europi	Proučavanje kulture jugoistočne Europe	Analiza razne vrste kulturalnih proizvoda	Kontinuirana provjera znanja (zadaje)
pristupiti aktualnim temama iz regije na interdisciplinarni način	Proučavanje najnovijih istraživanja i metodologije iz jugoistočne Europe	Analiza razne vrste izvora i regionalne medije	Kontinuirana provjera znanja (prezentacija)
sudjelovati u projektima, radionicama i drugih akademskih/građanskih inicijativama koji zahtijevaju osnovno znanje o društveno-političkoj situaciji u regiji	Proučavanje najnovijih istraživanja i metodologije iz jugoistočne Europe	Sudjelovanje na raznim projektima, radionicama i konferencijama	Kontinuirana provjera znanja
argumentirati stavove na osnovu znanstveno istraživanje i proučavanje literature	Razvijanje vještine pisanja i prezentiranje rezultate istraživanje	Rasprave i diskusije na predavanjima	Aktivnost u nastavi, seminarski rad

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Politička ekonomija glazbe		
Studij	Sveučilišni diplomski studij Kulturologija (jednopedmetni)		
Semestar	4.		
Akadska godina	2025./26.		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Diana Grgurić		
	Kabinet F-812		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na internetskim stranicama Odsjeka		
	Telefon 265-706		
	e-mail dgrguric@uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Kolegij je podijeljen u dvije komplementarne jedinice: proučavanje glazbe i analizu studija glazbe u društvima jugoistočne Europe. Razmatranje se temelji na teorijskoj perspektivi glazbe prema J. Attaliju (1-2) - U području glazbene analize odnos glazbe i društvenog sustava promatrat će se na primjerima iz hrvatske i jugoslavenske glazbene tradicije. (3,6) - Jedan dio semestra bit će posvećen proučavanju najvažnijih razdoblja glazbenog stvaralaštva i izražavanja u socijalističkom razdoblju i prijelaznom razdoblju (koje se fokusira na jugoistočnu Europu) - promatrano i u dijakronijskoj i sinkronijskoj perspektivi (4, 5). - Kolegij će ponuditi širi kulturni okvir za proučavanje glazbe kao specifičnog kulturnog oblika iz perspektive organizacijskih ekonomskih načina koji se prema Attaliju dijele na četiri temeljna vremenska perioda: religijski, imperijalistički, komercijalni i repetitivni. U kontekstu ovih načina sagledavanja, glazbeni primjeri mogu dolaziti iz različitih žanrova, primjerice, od klasičnih djela Stravinskog "Obred proljeća", prekom partizanskih pjesama, Rock i Punk kao anti-establišment pokreta u Jugoslaviji, Russolove buke, rap glazbene prakse, pa sve do fenomena glazbene turističke industrije (elektroničke glazbe) i audio brandiranja. (1-6) - Posebna pozornost bit će posvećena glazbi kao robi u turizmu, a analiza će uključivati teorijske okvire <i>musicscape</i>. (5,6)			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon završenog kolegija student će moći: - definirati pojmovne odrednice političke ekonomije glazbe prema Attalijevom konceptu - definirati pojmovne odrednice muzike u funkciji države/hegemonije - analizirati temeljne odrednice funkcije glazbe u društvu - argumentirati ekonomske načine organizacije glazbe - kritički vrednovati ulogu glazbe u društvu - demonstriranje razumijevanja ideja i koncepata			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

		x	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,5	0	
Seminarski rad	1,5	50	
Pismeni ispit 1	1	25	
Usmeni ispit() Ž9	1	25	
UKUPNO	5	100	
Opće napomene: Varijanta 1 bez završnog ispita Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
Jacques Attali, Noise: The Political Economy of Music. University of Minnesota 1985. Steve Oakes, "The influence of the musicscape within service environments", Journal of Services Marketing, 2000. Vol. 14 Issue: 7, pp.539-556. Philomeen Lelieveldt and Evert H. Bisschop Boele, "City Muscscapes Live Music in the Cities of Groningen and Utrecht, 2010–2016" in Research Data Journal for the Humanities and Social Sciences 2018. Biti, Marina i Grgurić, Diana, Tvornica privida, Facultas & Adamić, Rijeka, 2010. Senjković, Reana, Izgubljeno u prijenosu: pop iskustvo soc kulture. Institut za etnologiju i folkloristiku. Zagreb. 2008. Šuvaković, Miško, Pojmovnik suvremene umjetnosti, Zagreb. 2005. Shuker, Roy: Understanding Popular Music Culture, (Second Edition), London: Routledge Taylor & Francis Group, 2001. Grgurić, Stipanović, 2022. Audiomenadžment u turizmu https://web1.fthm.hr/Audiomenadzment_u_turizmu/			
IZBORNA LITERATURA			
Kuljić, Todor: Sećanje na titoizam: između diktata i otpora, Beograd: Čigoja, 2011. Kyaw, Natalija: Računajte na nas. Pank i novi talas / novi val u socijalističkoj Jugoslaviji, u: Društvo u pokretu: Novidruštveni pokreti u Jugoslaviji od 1968. do danas, ur. Đorđe Tomić, Petar Atanacković, Novi Sad: Cenzura, 2009, 81–102. Velikonja, Mitja: Titostalgija,prevod: Branka Dimitrijević,Beograd: XX vek, 2010. Verdery, Katherine: Šta je bio socijalizam i šta dolazi poslenjega?, prevod: Veselin Kostić, Beograd: Fabrika knjiga, 2005. Mirković, Igor: Srijeto dijete, film o novom talasu u Zagrebu. Modrica, Bernardina: Ritam rock plemena –od Uragana do Urbana dokumentarni film.			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			
POHAĐANJE NASTAVE			
Studenti su dužni redovito pohađati nastavu (opravdan je izostanak 20% nastave) i informirati se o nastavi s koje su izostali.			
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA			
Obavijesti o kolegiju studenti dobivaju tijekom nastave i elektroničkom poštom			
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA			
Nastavnik je dostupan za vrijeme dogovorenih konzultacije i putem elektroničke pošte			
NAČIN POLAGANJA ISPITA			

Pohađanje nastave - studenti su dužni pohađati nastavu.

Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Seminar se piše u obliku **procesnog rada** koji se razvija u nekoliko faza. Cilj je naučiti kako se teorijski pojmovi Jacquesa Attalija (*Buka*) mogu primijeniti na suvremene glazbene fenomene. Uključuje minimalno 5 kartica teksta, a ocjenjuju se sljedeći elementi: Seminar se piše u fazama: **izbor teme bodova plan + ključni pojmovi kod Attalija** (1–3 kartice) → **10 bodova**; **završna verzija** (3–4 kartice) → **30 bodova**; **prezentacija i obrana** na predavanju → **10 bodova**. Ukupno: **50 bodova**. Seminar se predaje u papirnatom obliku i prezentira prema dogovoru na predavanju.

Usmeni ispit uključuje 5 esejiističkih pitanja (svako pitanje iznosi max.4 boda. Usmeni ispit uključuje 4 pitanja (svako pitanje max 5 bodova, ali uz mogućnost zamjene s pismenim oblikom istog uz iste uvjete bodovanja. Student koji tijekom semestra nije sakupio bodove iz najmanje 2 aktivnosti gubi pravo potpisa.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima! Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	10. i 24.2.
Ljetni	26.6. i 10.7.
Jesenski	24.8. i 7.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
1. tjedan	Buka i moć
1. tjedan	Buka i moć
2. tjedan	Atalijeva perspektiva „Žrtvovati“
3. tjedan	Atalijeva perspektiva „Žrtvovati“
4. tjedan	Pismeni rad
5. tjedan	Atalijeva perspektiva „Predstavljati“
6. tjedan	Atalijeva perspektiva „Predstavljati“
7. tjedan	Atalijeva perspektiva: Tržište i kapital
8. tjedan	Pismeni rad
9. tjedan	Gostujuće predavanje dr.sc. J. Kaluža - Uvod - prezentacija ciklusa predavanja o video spotovima. Glazbeni video1: mainstream i masovna kultura.
10. tjedan	Gostujuće predavanje dr.sc. J. Kaluža: formiranje mainstreama: vrijeme MTV-a i televizijska potrošnja glazbe.
11. tjedan	Gostujuće predavanje dr.sc. J. Kaluža: Predstave roda i pitanje feminizma u suvremenoj popularnoj glazbi.
12. tjedan	Gostujuće predavanje dr.sc. J. Kaluža: Predstave klase i pitanje klasne revolucije u suvremenoj popularnoj glazbi
13. tjedan	Gostujuće predavanje dr.sc. J. Kaluža: Predstave kultura i pitanje autentičnosti u suvremenoj popularnoj glazbi.
14. tjedan	Izlaganje seminara
15. tjedan	Izlaganje seminara

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1. definirati pojmovne odrednice političke ekonomije glazbe prema Attalijevom konceptu	Proučavanje koncepta političke ekonomije glazbe prema Attaliju; -Glazba u turizmu kao industrija zabave: -Musicscape unificiranje ili diferencijacija -glazbeni medij kao referentna vrijednost određenih sistema društvenih	-predavanje -seminari -konzultacije -samostalni rad	aktivnost na nastavi -usmeni ispit -pismeni ispit
2. definirati pojmovne odrednice muzike u funkciji države/hegemonije	Proučavanje koncepta političke ekonomije glazbe prema Attaliju; -glazbeni medij kao referentna vrijednost određenih sistema društvenih	-predavanje -seminari -konzultacije -samostalni rad	aktivnost na nastavi -usmeni ispit -pismeni ispit
3. analizirati temeljne odrednice funkcije glazbe u društvu	-glazba kao referentna vrijednost određenih sistema društvenih	-predavanje -seminari -konzultacije -samostalni rad	aktivnost na nastavi -usmeni ispit -pismeni ispit
4. argumentirati ekonomske načine organizacije glazbe	-Glazba u funkciji servisa, konzumerizam-servicescape i musicscape; terapija, roba.	-predavanje -seminari -konzultacije -samostalni rad	aktivnost na nastavi -usmeni ispit -pismeni ispit
5. kritički vrednovati ulogu glazbe u društvu	Analiziranje pojedinih glazbenih žanrova	-predavanje -seminari -konzultacije -samostalni rad	aktivnost na nastavi -usmeni ispit -pismeni ispit
6. demonstriranje razumijevanja ideja i koncepata	Analiza case study	-samostalni rad	-seminar

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Teorije ideologije
Studij	Sveučilišni diplomski studij Kulturologija (jednoprjedmetni)
Semestar	II.
Akadska godina	2025./2026.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	koncentrirana nastava prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Ozren Pupovac
Kabinet	F-817
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	
e-mail	ozren.pupovac@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Ivan Lasić, mag. pol.
Kabinet	F-817
Vrijeme za konzultacije	prema naknadnoj obavijesti
Telefon	
e-mail	ivan.lasic.57@gmail.com

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
U originalnoj Marxovoj formulaciji teorija ideologije kao da nastaje dva puta: a) uz kritičko pitanje «istinitosti» i «lažnosti» različitih predstava realnog društvenih odnosa, koje Marx, kako znamo, razvija pod vizurom dominacije «odozgo»; b) uz politički formuliran problem «materijalnosti ideja» koji se zapravo javlja «odozdo», u smislu povijesnih i političkih mogućnosti razvoja jedne «buntovne subjektivnosti» koja se opire postojećem poretku dominacije. Dva problema teorije ideologije nisu sasvim razdvojena – ali se u potpunosti niti ne preklapaju: i dok se s prvim vezuje čitava kritička tematika odnosa moći i vladanja -- uz pojmove poput «hegemonije», «lažne univerzalnosti», «fetišizma», ali i, u smislu njezine suprotnosti, tematika «znanosti» -- drugi put više otvara afirmativnoj tematici «svijesti», ali i političkim pitanjima «organizacije», «pobune», «partije», itd. Kritički pojam ili strateški pojam, «ideologija» rađa jednu kompleksnu povijest, koja je i bitno vezana za povijest političkih eksperimenata «marksizma» -- i upravo ćemo tu dvojakost slijediti kod Marxa i nekih njegovih nasljednika, poput Lukacsa, Gramscija i Althussera, ali i suvremenih teoretičara poput Rancierea, Badioua i drugih (1, 2, 3, 4, 5).			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Uspostavljen na relativno složenom nivou studija, kolegij će u prvom redu omogućiti razvijanje vještina pojmovne analize (1) i sinteze (2) – na temelju rada na primarnim i sekundarnim tekstovnim izvorima – ali i potaći studente da razviju vlastite putanje individualnog istraživanja (3). Nadalje, kroz propitivanje tenzije unutar Marxove originalne formulacije teorije ideologije, te mnogih pokušaja njezinog nadopunjavanja ili njezine kritike u polju društvene i političke teorije i filozofije, on će također omogućiti usvajanje vještina interdisciplinarnе problematizacije (4), kao i epistemološkog propitivanja spone između teorijske kritike i praktičnog angažmana (5).			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	

Pohađanje nastave	1.5	0
Aktivnost u nastavi	0.5	20
Seminar	1	30
USMENI ISPIT	2	50
UKUPNO	5	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBAVEZNA LITERATURA

- Althusser, Louis *Ideologija i ideološki aparati Države*, Zagreb: Arkzin, 2018 (izbor.)
- Althusser, Louis et al. *Reading Capital*, London: Verso, 2016 (izbor).
- Adorno, Theodor W. *Critical Models*, Columbia University Press, 2005. (izbor).
- Alain Badiou, Kratki prikaz metapolitike (mimeo.), [Abrégé de métapolitique, Seuil, 1998]] (izbor).
- Balibar, Etienne *The Philosophy of Marx*, London: Verso, 1995. (izabrana poglavlja).
- Balibar, Etienne *Masses, Classes, Ideas*, London: Routledge, (izabrana poglavlja)
- Gramši, Antonio Izabrana dela, Beograd: Kultura, 1959. (kratak izbor)
- Gramsci, Antonio Historijski materijalizam i filozofija Benedetta Crocea, Zagreb: Naprijed, 1958. (kratak izbor)
- Laclau Ernesto i Mouffe Chantal *Hegemony and Socialist Strategy*, London: Verso (izbor)
- Lukacs, György *Povijest i klasna svijest*, Zagreb: Naprijed, 1977. (izbor).
- Marks, Karl Kapital (prvi tom), kritika političke ekonomije: I-III, BIGZ Beograd: Prosveta, str. 43-84.
- Marx, Karl 'Prilog jevrejskom pitanju', u: Od filozofije do proletarijata, Zagreb: Školska knjiga, str. 238-267.
- Marx, Karl 'Ekonomsko-filozofski rukopisi iz 1844. G.', u: Marx i Engels Rani radovi, Zagreb: Naprijed, 1975.
- Marx, Karl i Friedrich Engels (1979) Njemačka ideologija, iz: *Glavni radovi Marxa i Englesa*, priredili Adolf Dragičević, Vjekoslav Mikecin, Momir Nikić, 2. izd., Stvarnost, Zagreb. (izabrani pasusi)
- Močnik, Rastko *Tri teorije: ideologija, nacija, institucija*, Beograd: CSU, 2003. (izbor).
- Jacques Rancière Nesuglasnost: Politika i Filozofija, Zagreb: FPZ, 2015. [La méésentente, Galilée, 1995. (izbor).
- Žižek, Slavoj *Sublimni objekt ideologije*, Zagreb: Arkzin/Bastard, 2002. (izbor).

IZBORNA LITERATURA

- Althusser, Louis *On Ideology*, London: Verso, 2008.
- Althusser, Louis *Philosophy and the Spontaneous Philosophy of the Scientists*, London: Verso, 1990.
- Badiou, Alain i Balmes, Francois. *De l'idéologie*, Pariz: F. Maspero, 1976.
- Eagleton, Terry *Ideology: An Introduction*, London: Verso, 1991.
- Kouvelakis, Stathis, *Philosophy and Revolution: From Kant to Marx*, London: Verso, 2003.

- Habermas, Jürgen, Tehnika i znanost kao "ideologija", Zagreb: Školska knjiga, 1986.
- Macherey, Pierre A *Theory of Literary Production*, London: Routledge, 1978.
- Macherey, Pierre „Figures of Interpellation in Althusser and Fanon“, *Radical Philosophy* no. 173, 2012.
- Močnik, Rastko *Teorija sa ideologijom*, Beograd: FMK, 2019.
- Žižek, Slavoj (ur.) *Mapping Ideology*, London: Verso, 1994.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Obavezno. Za više od 70 posto izostanaka potrebna liječnička ispričnica.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije, e-mail, oglasna ploča

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

e-mail, usmeno

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kriteriji ocjenjivanja (za bodovanje i postotke vidi gorenavedenu tablicu):

- aktivnost i sudjelovanje u raspravi, seminarima i vježbama: uz vrednovanje sposobnosti kritičkog čitanja i razumijevanja, te preciznog i pojmovno utemeljenog reagiranja na tekst;
- pismeni rad: vrednovanje kontinuiranog praćenja rasprava i orijentacije u analizama pojmova, kao i sposobnosti formuliranja proširenog sažimajućeg i kritičkog stava u pismenom obliku;
- Usmeni ispit: tri tematska pitanja, te izvedena potpitanja iz zadane literature, uz vrednovanje stupnja zahvaćanja građe, pogotovo sposobnosti pojmovnog rasščlanjivanja i razlikovanja, ali i povezivanja, kao i donošenja sintetičkih zaključaka.

Studentice i studenti imaju mogućnost naknadnog minimalnog revidiranja ocjene za jedan stupanj na daljnjim ispitnim rokovima.

U slučaju izostanaka, studentice i studenti nadoknađuju kontinuirane ispitne obaveze u proširenom pismenom obliku.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	2.2. i 27.2.
Ljetni	15.6. i 29.6.
Jesenski	28.8. i 11.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. sesija	Uvodno predavanje -- Postavljanje: Marxov dvostruki problem
2. sesija	Marx I: Od lažne univerzalnosti liberalne države do "realnog" proletarijata
3. sesija	Marx II: "Njemačka ideologija" i teze o organizaciji
4. sesija	Marx III: Fetišizam robe i problem društvene veze
5. sesija	Aporije "lažne svijesti": Lukacs I – postvarenje i um
6. sesija	Aporije "lažne svijesti": Lukacs II – taktika i etika revolucije
7. sesija	Gramscijeva „hegemonija“: ideologija kao organizacija
8. sesija	Gramscijeva „hegemonija“: ideologija kao organizacija II
9. sesija	Laclau/Mouffe: hegemonija označitelja
10. sesija	Althusser I: ideološka interpelacija i subjekt
11. sesija	Althusser II: politika protiv Države
12. sesija	Althusser III: prema politici iznimke
13. sesija	Zaključna rasprava

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Pojmovna analiza	Pojmovni sklopovi: ideologija i znanost, fetišizam i društvena veza, dominacija, i materijalnost ideja, hegemonija i organizacija, pobuna, revolucija, partija.	Predavanja, seminari, vježbe, samostalni rad	Kontinuirano praćenje nastave, aktivnost u nastavi, pismeni rad, završni ispit
Pojmovna sinteza	Pojmovni sklopovi: ideologija i znanost, fetišizam i društvena veza, dominacija, i materijalnost ideja, hegemonija i organizacija, pobuna, revolucija, partija.	Predavanja, seminari, vježbe, samostalni rad	Kontinuirano praćenje nastave, aktivnost u nastavi, pismeni rad, završni ispit
Individualno istraživanje	Pojmovni sklopovi: ideologija i znanost, fetišizam i društvena veza, dominacija, i materijalnost ideja, hegemonija i organizacija, pobuna, revolucija, partija.	Predavanja, seminari, vježbe, samostalni rad	Kontinuirano praćenje nastave, aktivnost u nastavi, pismeni rad, završni ispit
Interdisciplinarna problematizacija	Pojmovni sklopovi: ideologija i znanost, fetišizam i društvena veza, dominacija, i materijalnost ideja, hegemonija i organizacija, pobuna, revolucija, partija.	Predavanja, seminari, vježbe, samostalni rad	Kontinuirano praćenje nastave, aktivnost u nastavi, pismeni rad, završni ispit
Epistemološko propitivanje	Pojmovni sklopovi: ideologija i znanost, fetišizam i društvena veza, dominacija, i materijalnost ideja, hegemonija i organizacija, pobuna, revolucija, partija.	Predavanja, seminari, vježbe, samostalni rad	Kontinuirano praćenje nastave, aktivnost u nastavi, pismeni rad, završni ispit

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Feminizam i socijalizam: kontekst SFRJ		
Studij	Sveučilišni diplomski studij Kulturologija (jednopredmetni)		
Semestar	II.		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Brigita Miloš		
Kabinet	F – 8016		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	PON od 11.00 do 12.00h i po dogovoru		
Telefon	051/26 57 01		
e-mail	bmilos@uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
U ovom kolegiju studentice i studenti će:			
A. se upoznati student i studentice s nastankom, razvojem i učincima feminističkih teorijskih i aktivističkih djelovanja u kontekstu socijalističkog društvenog uređenja, a na konkretnom primjeru bivše Jugoslavije. (1, 2, 3, 4, 5)			
B. biti upoznati s teorijskim i povijesnim okvirima odnosa feminizma i socijalizma; socijalistički feminizam; Jugoslavija i „žensko pitanje“ (1-2, 4,5);			
C. AFŽ, feminizam i urbani centri bivše Jugoslavije; feminizam i ruralne sredine bivše Jugoslavije; ženskopravaška pitanja i socijalizam; Drug/ca žena; sekcija/e „Žena i društvo“ (3-4);			
D. feminističko djelovanje kao začetak OCD 4,5); konstruiranje muškosti i ženskosti u bivšoj Jugoslaviji (1-5)			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Po odslušanom kolegiju studenti će moći:			
1. Navesti okolnosti pojave feminizama u bivšoj Jugoslaviji			
2. Prepoznati uzroke pojave feminizma u bivšoj Jugoslaviji			
3. Objasniti načine feminističkog djelovanja na području bivše Jugoslavije			
4. Analizirati odnos feminizma i socijalizma			
5. Usporediti feminizam bivše Jugoslavije s onim u zemljama sličnog društvenog uređenja			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	X		X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	
Kontinuirana provjera znanja 1	1	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1	30
Zadaća	1,5	40
UKUPNO	5	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Sklevicky, L., Konji, Žene, ratovi, Ur. Dunja Rihtman Auguštin, Ženska infoteka, Zagreb, 1996
2. Kašić, Biljana; Prlenda, Sandra, Yugoslav Feminists in Socialism: Disrupting the Mainstream Narratives, GENERO, časopis za feminističku teoriju i studije kulture, 19 (2015), 19; 27-48
3. Prlenda, S., Lomeći valove: feminizam u socijalizmu, Profemina: časopis za žensku književnost i kulturu, 2 (2011), 153-155
4. Despot, Blaženka. 1987. Žensko pitanje u socijalističkom samoupravljanju. Žena i društvo. Kultiviranje dijaloga. Ur: Kalanj, Rade; Šporer, Željka. Sociološko društvo Hrvatske. Zagreb
5. Burcar, L., Restauracija kapitalizma: repatrijarhalizacija društva, Zagreb, Centar za ženske studije, 2020. (str. 53-177)

IZBORNA LITERATURA

Einhorn, B. (1993), Cindarella Goes To Market: Citizenship, Gender, and Women's Movements in East Central Europe, London: Verso.

Bonfiglioli, Ch. 2008. Remembering the conference 'Drugarica Zena. Žensko Pitanje—Novi Pristup?'/Comrade Woman. The Woman's Question: A New Approach? Thirty Years After. MA thesis. <http://igitur-archive.library.uu.nl/student-theses/2008-1031-202100/UUindex.html>.

Bonfiglioli, Ch. 2016. On Vida Tomšić, Marxist Feminism and Agency. *Aspasia* 10: 145–151.

Despot, B. 1989. Žensko pitanje i feminizam., u: Izabrana djela Blaženke Despot, ed. Bosanac, G. 2004. Zagreb: IDIZ i Ženska infoteka: 181–189.

Dobos, M. 1983. The Women's Movement in Yugoslavia: The Case of the Conference for the Social Activity of Women in Croatia, 1965–1974. *Frontiers: A Journal of Women's Studies*, 7 (2): 47–55.

Drakulić, S. 1984. Smrtni grijesi feminizma. u: Žena i društvo. Kultiviranje dijaloga, ed. Sklevicky, L. 1987. Zagreb: Sociološko društvo.

First, R. 1979. Žena u ruralnom i agrarnom razvoju Jugoslavije. *Sociologija sela* 63 (64): 9–22.

Funk, N. 2014. A Very Tangled Knot: Official Socialist Women's Organizations, Women's Agency and Feminism in Eastern European State Socialism. *European Journal of Women's Studies* 21 (4): 344– 360.

Iveković, R., and S. Drakulić-Ilić. 1984. Yugoslav Neofeminism and its 'Six Mortal Sins.', u: Sisterhood is Global. The International Women's Movement Anthology, ed. Morgan, R. 1996. New

York: Feminist Press at the City University of New York.

Lorand, Z., Feministički izazov socijalističkoj državi Jugoslaviji, Zagreb, Fraktura, 2020.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti i studentice su dužni/e aktivno sudjelovati, poticati interaktivnost i suistraživački angažman, prezentirati i kritički argumentirati obrazovne sadržaje, predati esej i zadaću. Studentice i studenti su obavezni biti prisutni na minimalno 70% nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

e-mail, oglasna ploča

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije, e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

1. Studenti/ce pišu dva **kolokvija**, a svaki nosi maksimalno 30 bodova.

Kriteriji ocjenjivanja kolokvija su kako slijedi:

dovoljan 2 (13 do 15 bod.) – u odgovoru je prezentirano elementarno prepoznavanje problema

dobar 3 (16 do 20 bod.) – u odgovoru je prezentirano prepoznavanje i razumijevanje problema

vrlo dobar 4 (21 do 25.) – u odgovoru je prezentirano prepoznavanje, razumijevanje i analiza problema

izvrstan 5 (26 do 30 bod.) - u odgovoru je prezentirano prepoznavanje, razumijevanje, analiza i kritičko sagledavanje problema

2. **Pisanje i predstavljanje zadaće** se ocjenjuje na sljedeći način:

Izlaganje zadaće:

dovoljan 2 = 10 - 13 bodova - zadaća je predstavljena, prezentirano je poznavanje sadržaja

dobar 3 = 14 - 17 bodova - zadaća je predstavljena, prezentirano je poznavanje i razumijevanje sadržaja

vrlo dobar 4 = 18 – 21 bodova - zadaća je predstavljena, prezentirano je poznavanje, razumijevanje i analiza sadržaja

izvrstan 5 = 22 - 25 bodova - zadaća je predstavljena, prezentirano je poznavanje, razumijevanje, analiza, te kritičko vrednovanje sadržaja

Predaja pisane inačice zadaće na vrijeme: 5 bodova

Predaja pisane inačice zadaće s kašnjenjem manjim od 5 dana: 2 boda.

Predaja pisane inačice zadaće s kašnjenjem većim od 5 dana: 1 bod.

Pisana inačica zadaće nije predana: 0 bodova.

Kriteriji ocjenjivanja pisane inačice zadaće su kako slijedi:

dovoljan 2 (1 do 3 boda.) – u zadaći je prezentirano elementarno prepoznavanje problema

dobar 3 (4 do 6 bod.) – u zadaći je prezentirano prepoznavanje i razumijevanje problema

vrlo dobar 4 (7 do 9 bodova) – u zadaći je prezentirano prepoznavanje, razumijevanje i analiza problema

izvrstan 5 (10 bodova) - u zadaći je prezentirano prepoznavanje, razumijevanje, analiza i kritičko sagledavanje problema

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	6. i 20.2. 10:30h
Ljetni	16. i 30.6. 10:30h
Jesenski	27.8. i 10.9. 10:30h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvodni sat: dogovor o načinu rada; podjela esejskih zadataka i tema za zadaću
2. tjedan	Terminološka i epistemološka polazišta (komunizam, feminizam, „ženski pokret“; „žensko pitanje“); diskurzivni pristup; historijski pristup, kulturološki pristup; CDA);;
3. tjedan	Povijesni kontekst i okolnosti ženskog organiziranja prije 2. Svjetskog rata (RH); Žene, prostor bivše Jugoslavije i 2. Svjetski rat
4. tjedan	Kolokvij 1; Utvrđivanje radnih grupa za zadaće. „Žensko pitanje“ u bivšoj Jugoslaviji; AFŽ; „Drug/ca žena“; Feministički centri i njihovo djelovanje u bivšoj Jugoslaviji
5. tjedan	Feminizam-socijalizam-urbanitet; Feminizam-socijalizam-ruralnost
6. tjedan	Žene i mediji u bivšoj Jugoslaviji; Umjetnost kao prostor otpora; Postfeminizam i poststocijalizam.
7. tjedan	Kolokvij; Početak rada na zadaćama
8. tjedan	Rad na zadaćama
9. tjedan	Rad na zadaćama
10. tjedan	Rad na zadaćama
11. tjedan	Rad na zadaćama
12. tjedan	Rad na zadaćama; Predaja pisanih inačica zadaća.
13. tjedan	Predstavljanje zadaća
14. tjedan	Predstavljanje zadaća
15. tjedan	Predstavljanje zadaća; Zaključne napomene.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1.	A, B, E	Predavanja; kritička analiza teksta; pomno čitanje	Kolokvij; bilježenje aktivnosti u diskusijama; izlaganje zadaće i predaja seminarskog rada.
2.	A, B, E	Predavanja; kritička analiza teksta; pomno čitanje	Kolokvij; bilježenje aktivnosti u diskusijama; izlaganje zadaće i predaja seminarskog rada.
3.	A, C, E	Predavanja; kritička analiza teksta; pomno čitanje	Kolokvij; bilježenje aktivnosti u diskusijama; izlaganje zadaće i predaja seminarskog rada.
4.	A, B, C, D, E	Predavanja; kritička analiza teksta; pomno čitanje	Kolokvij; bilježenje aktivnosti u diskusijama; izlaganje zadaće i predaja seminarskog rada.

5.	A, B, D, E	Predavanja; kritička analiza teksta; pomno čitanje	Kolokvij; bilježenje aktivnosti u diskusijama; izlaganje zadaće i predaja seminarskog rada.
----	------------	--	---

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Fenomeni globalizacije
Studij	Sveučilišni diplomski studij Kulturologija (jednopedmetni)
Semestar	II.
Akadska godina	2025/2026
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Nije predviđeno postojećim kurikulumom
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Hajrudin Hromadžić
Kabinet	810
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051 265 697
e-mail	hhromadzic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Sadržaj kolegija obuhvatit će obradu najrelevantnijih tema vezanih uz procese globalizacije kako bi se razumjela njena važnost za suvremene društvene, ekonomske, političke i kulturalne trendove na planetarnoj razini. Tematski će sadržaj kolegija uključivati niz općih tema koje objašnjavaju procese globalizacije: • Što je globalizacija?; Definiranja, problemi, prijevori • Globalizacija u ekonomiji i politici; ideja „slobodnog tržišta” kao hegemonija novog-starog tipa • Nacionalna država u globalizaciji • Kulturalna i ideološka dimenzija globalizacije • Politička ekonomija globalnih medijskih komunikacija; medijsko-komunikacijske implikacije globalno-ekonomski umreženog svijeta • Globalizacija i tranzicija • Informacijska ekonomija i procesi globalizacije • Medijske megakorporacije u globaliziranom svijetu; rad i radnici u medijima u uvjetima globalizacije • Karakter kulturalne globalizacije; globalizacija i kulturalni imperijalizam • Postmoderna, mediji i globalizacija • Strukturalne transformacije globalne javno-medijske sfere • Digitalno-(novo)medijska demokracija i globalizacija; kiber-demokracija (cyberdemocracy) i promjene medijskih krajolika • Razlike u recepcijama medijskih tekstova pod utjecajima globalizacijskih trendova	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon odslušane nastave i položenog ispita studenti/ce će biti osposobljeni identificirati, klasificirati,	

usporediti i sumirati nekoliko ključnih problemskih aspekata koji se analiziraju na kolegiju:

1. opće karakteristike globalizacije;
2. odnose svjetskih centara moći, globalnog kruženja kapitala, prekarnih uvjeta rada i medija;
3. relacijske suodnose i učinke ekonomsko-političke globalizacije, kulturalne postmodernizacije i medijalizacije;
4. uvjete i posljedice funkcioniranja političke demokracije u ekonomski i medijski globaliziranom svijetu.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Kontinuirana provjera znanja 1	1	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1	30
ZAVRŠNI ISPIT	1,5	40
UKUPNO	5	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Hromadžić, Hajrudin (2022). *Leksikon tranzicije*. Zagreb: Disput.
Vučinić, Marinko (2003). *Aspekti globalizacije*. Beograd: Dosije, Beogradska otvorena škola.

IZBORNA LITERATURA

Abeles, M. (2014). *Antropologija globalizacije*. Beograd: XX Vek.

Alexander, C. J., Pal, L. A. (2001). *Digitalna demokracija. Politike i politika u umreženom svijetu*. Osijek, Zagreb, Split: Panliber.

Beck, U. (2003). *Što je globalizacija?*. Lučko: Vizura.

Castells, M. (2000). *Uspon umreženog društva*. Zagreb: Golden marketing.

Curran, J., Morley, D. (eds.) (2006). *Media and Cultural Theory*. London & New York: Routledge.

Van Dijk, J., Jožanc, N. (eds.) (2011). *Information Society and Globalization: Transformation of Politics*. Zagreb: Political Science Research Centar.

Hafez, K. (2007). *The Myth of Media Globalization*. Cambridge: Polity Press.

Hardt, M., Negri, A. (2000). *Imperij*. Zagreb: Arkzin.

Milardović, A. (ur.) (2001). *Globalizacija*. Osijek, Zagreb, Split: Panliber.

Rantanen, T. (2005). *The Media and Globalization*. London: SAGE Publications.

Siapera, E. (2010). *Cultural Diversity and Global Media*. Oxford: Wiley-Blackwell Publishing.

Sreberny-Mohammadi, A., Winseck, D., McKenna, J., Boyd-Barrett, O. (eds.) (1997). *Media in Global Context. A Reader*. London: Hodder Arnold.

Steger, M. B. (2005). *Globalizacija*. Sarajevo: „Šahinpašić“.

Steger, M., Battersbay, P., Siracusa, J. (2014). *The SAGE Handbook of Globalization*. London: SAGE Publications.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Za ostvarivanje prava na potpis i izlazak na ispit potrebno je minimalno 75% prisustvo na nastavi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Nastava, konzultacije, oglasna ploča Odsjeka, e-pošta, web Odsjeka.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno, na konzultacijama ili nakon nastave i preko e-pošte.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kontinuirana provjera znanja – međuispiti

Kontinuirana provjera znanja provodi se tijekom nastave. Predviđeno je održavanje dva kontrolna testa ili međuispita (kolokvija) tijekom semestra. Kolokviji su pismeni i temeljeni su na seminarским tekstovima koje smo zajednički čitali i analizirali u dotadašnjem dijelu seminarske nastave. **Pravo prijave i izlaska na završni ispit imaju studenti/ce koji su barem na jednom od dva kolokvija dobili prolaznu ocjenu. Studenti/ce koji na završni ispit budu izašli s jednom negativnom ocjenom sa kolokvija, moći će maksimalno ostvariti konačnu ocjenu dovoljan 2 (D).**

Pristup popravku međuispita

Studenti/ce koji su na jednom ili oba međuispita (kolokvija) dobili negativnu ocjenu ili kolokvijima nisu pristupili iz opravdanih razloga, imaju mogućnost izlaska na JEDAN dodatni termin za ispravak/pisanje kolokvijâ koji će se održati na kraju nastavnog dijela semestra.

Završni ispit

Završni ispit je studentski seminarski rad u formi znanstveno-esejističkog teksta. Seminarski rad se piše uživo, u terminu ispitnog roka, u trajanju od dva sata. Studentima će biti ponuđene tri teme vezane uz problemske cjeline koje smo obrađivali tijekom nastave, od kojih odabiru jednu po vlastitom izboru. Ocjenjivat će se kvaliteta prezentacije odabrane teme, sistematičnost elaboracije problemskih motiva u seminarskom radu, teorijska, metodološka i analitička izvrsnost prilikom obrade teme, prezentirana forma znanstvenog teksta razvidna kroz seminarski rad, te brojnost i relevantnost korištene literature. Studenti/ce će imati mogućnost slobodnog i neograničenog korištenja literature tijekom pisanja seminarskog rada, isključivo u analognoj formi, bez upotrebe digitalnih tehnologija.

UKUPNA OCJENA USPJEHA:

Na temelju ocjena stečenih na međuispitima, na završnome ispitu (seminarski rad i usmeni ispit) i shodno iskazanoj aktivnosti tijekom nastave, određuje se konačna ocjena uspjeha na kolegiju.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	12. i 26.2.
Ljetni	25.6. i 9.7.
Jesenski izvanredni	28.8. i 11.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvod u kolegij. Definiranje osnovne terminologije, problemskih motiva i ključnih koncepata. Upoznavanje s temama i literaturom na kolegiju, te sa studentskim obavezama.
2. tjedan	Što je globalizacija? Ekonomska, politička i kulturna dimenzija globalizacije. Čitanje i analiza seminarskog teksta.
3. tjedan	Globalno gospodarstvo i globalna geopolitika. Čitanje i analiza seminarskog teksta.
4. tjedan	Globalizacija u ekonomiji i politici. Hegemonija novog tipa. Beckova kritika globalizacije kao ideje o svjetskome tržištu. Čitanje i analiza seminarskog teksta.
5. tjedan	Globalizacija, globalizam, globalitet. Glavni akteri globalizacije. Čitanje i analiza seminarskog teksta.
6. tjedan	Kulturalna i ekonomska povijest globalizacije i komunikacija. Osnovne teze. Nova ekonomija u uvjetima suvremene globalizacije. Čitanje i analiza seminarskog teksta.
7. tjedan	Kolokvij I.
8. tjedan	Globalizacija i tranzicija. Čitanje i analiza seminarskog teksta.
9. tjedan	Problemsko sučeljavanje globalizacije i medija. Medijatzacija i globalizacija. Globalizacija komunikacije. Čitanje i analiza seminarskog teksta.
10. tjedan	Globalizacija, medijski imperijalizam i popularna kultura. Čitanje i analiza seminarskog teksta.
11. tjedan	Informacijska ekonomija i procesi globalizacije. Castellsova teza o informacionalizmu. Čitanje i analiza seminarskog teksta.
12. tjedan	Informacijsko-komunikacijska tehnologija, globalna ekonomija i umreženo poduzeće. Informatizacija proizvodnje, nematerijalni rad, mrežna proizvodnja i teza o informacijskoj supercesti. Kolokvij II.
13. tjedan	Informacijska tehnologija i restrukturiranje odnosa između kapitala i tržišta rada. Radni procesi, transformacija rada i tržišni odnosi unutar informacijsko-komunikacijske paradigme. Modeli privremenog (prekarnog) rada u eri informacionalizma.
14. tjedan	Ispravci i nadoknade kolokvija.
15. tjedan	Zaključna razmatranja na kolegiju i priprema za završni ispit.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Identificirati i klasificirati opće karakteristike globalizacije	Mediji, globalizacija, globalno gospodarstvo, geopolitika, globalizam, globalitet, informacionalizam	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih aktualnih primjera iz društvenog svijeta koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu
Usporediti odnose svjetskih centara moći, globalnog kruženja kapitala, prekarnih uvjeta rada	Informacijska ekonomija i procesi globalizacije; Informacijsko-komunikacijska	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih aktualnih primjera iz društvenog svijeta koji su	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima;

i medija	tehnologija, globalna ekonomija i umreženo poduzeće; modeli privremenog (prekarnog) rada u eri informacionalizma	povezani sa sadržajem kolegija	ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu
Sumirati relacijske suodnose i učinke ekonomsko-političke globalizacije, kulturalne postmodernizacije i medijatzacije	Globalizacija, medijski imperijalizam i popularna kultura; globalizacija i postmoderna epoha	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih aktualnih primjera iz društvenog svijeta koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu
Identificirati uvjete i posljedice funkcioniranja političke demokracije u ekonomski i medijski globaliziranom svijetu	Informatizacija proizvodnje, nematerijalni rad; radni procesi, transformacija rada i tržišni odnosi unutar informacijsko-komunikacijske paradigme	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih aktualnih primjera iz društvenog svijeta koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Kultura socijalizma		
Studij	Sveučilišni diplomski studij kulturologije (jednopedmetni)		
Semestar	4.		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	nema		
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Katarina Peović		
Kabinet	F-814		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na internetskim stranicama Odsjeka.		
Telefon	051/265-700		
e-mail	katarina.peovic@ffri.uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
- Uvod u kolegij – jugoslavenski socijalizam - Socijalistički eksperiment – ekonomija, politika, društvo - Radničko samoupravljanje - Kontradikcije u jugoslavenskom socijalizmu - politička avangarda, radništvo, kapital - Jugoslavenski socijalizam i popularna kultura			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti/ice će nakon položenog ispita biti u stanju: - opisati i usporediti osnovne etape jugoslavenskog socijalizma - argumentirati o važnosti socijalističkog eksperimenta - opisati, analizirati forme politike i ekonomije - opisati, analizirati i kritički vrednovati koncept radničkog samoupravljanja - opisati, analizirati i kritički procijeniti ekonomske i političke procese u jugoslavenskom socijalizmu i nagomilane kontradikcije - opisati, analizirati forme društvenosti i popularne kulture			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,5	0	
Aktivnost u nastavi	0,5	10	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,75	25	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,75	25	

ZAVRŠNI ISPIT (seminarski rad)	1,5	40
UKUPNO	5	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Bakić-Hayden Milica (1995) "Nesting Orientalisms. The Case of Former Yugoslavia", *Slavic Review* 54/4, pp. 917-931
- Bešlin, Milivoj; Žarković, Petar (2023), "The Rise and Fall of Democratic Socialism in Yugoslavia 1948-1972.", *Philosophy and Society* 34 (4): 550–570.
- Heinrich, Michael (2015) *Uvod u Marxovu kritiku političke ekonomije*, Rosa Luxemburg Stiftung Southeast Europe, odabrana poglavlja
- Lebowitz, Michael A. (2012) *The Contradictions of 'Real Socialism'. The Conductor and the Conducted*, New York: Monthly Review Press, odabrana poglavlja
- Lebowitz, Michael A. (2010) *The Socialist Alternative. Real Human Development*, New York: Monthly Review Press, odabrana poglavlja
- Lebowitz, Michael A. (2015) *The Socialist Imperative. From Gotha to Now*, "Mogućnosti", str. 168-178., odabrana poglavlja
- Mandel, Ernest (September 1986) „In Defence of Socialist Planning”, Marxist.org, <https://www.marxists.org/archive/mandel/1986/09/planning.html>
- Mihaljević, Domagoj (2017) *Zbogom avangardo. Na razvalinama jugoslavenske socijalističke modernizacije*, Rosa Luxemburg Stiftung Southeast Europe, odabrana poglavlja
- Program Saveza komunista Jugoslavije. Prihvaćen na Sedmom kongresu Saveza komunista Jugoslavije (22-26. travnja 1958. u Ljubljani). Stvarnost, Zagreb, 1965., Glava deseta: Društvena uloga i idejne osnove SKJ, 215-244.
- Samary, Catherine (1988) *Plan, market and democracy. The experience of so-called socialist countries*, International Institute for Research and Education, No. 7/8, Amsterdam (odabrana poglavlja)
- Unkovski-Korica, Vladimir i Anja Ilić (2025) *Fabrike radnicima*, digitalna izložba povijesnih dokumenata, <https://fabrikeradnicima.com/>
- Unkovski-Korica, Vladimir (2016) *The Economic Struggle for Power in Tito's Yugoslavia: From World War II to Non-Alignment*. New York-London: I. B. Taurus., odabrana poglavlja
- Woodward, Susan (1995) *Socialist Unemployment: The Political Economy of Yugoslavia 1945-1990*. New Jersey: Princeton University Press., odabrana poglavlja
- Woodward, Susan. (2017) *The Rights of Women: Ideology, Policy, and Social Change in Yugoslavia*, odabrana poglavlja

IZBORNA LITERATURA

- A Textbook of Marxist Philosophy (1937) Leningrad Institut of Philosophy, London: Camelot Press; Marxists Internet Archive (2009), " HYPERLINK ["https://www.marxists.org/history/international/comintern/sections/britain/subject/left-book-club/1937/textbook/index.htm"](https://www.marxists.org/history/international/comintern/sections/britain/subject/left-book-club/1937/textbook/index.htm) <https://www.marxists.org/history/international/comintern/sections/britain/subject/left-book-club/1937/textbook/index.htm>", Uvod, Prvo poglavlje (*The Conflict Between Idealism and Materialism*)
- Baker, Catherine (2018) *Race and the Yugoslav region. Postsocialist, post-conflict, postcolonial?*, Manchester University Press
- Buden, Boris (2018) „Dekonstrukcija kulture sjećanja je temelj naše stvarnosti ćorsokaka, Civilno društvo, 28. 02., <https://www.civilnodrustvo.hr/boris-buden-destrukcija-kulture-sjecanja-je-temelj-nase-stvarnosti-corsokaka>
- Derek, Gregory, Ron Pratt, and Geraldine Pratt (2009) „Uneven developement”, Dictionary of Human Geography. 5th Edition. Hoboken: Wiley-Blackwell, Online
- Družić, Ivo, Josip Tica, "Hrvatski gospodarski razvoj", Hrvatski gospodarski razvoj, Ivo Družić, ur., Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Politička kultura, Zagreb, 2003., str. 92–120
- Heinrich, Michael (2015) Uvod u Marxovu kritiku političke ekonomije, Rosa Luxemburg Stiftung Southeast Europe
- Lebowitz, Michael A. (2009) Following Marx. Method, Critique and Crisis, Brill, Leiden
- Lebowitz, Michael A. (2010) "Socialism: the Goal, the Paths and the Compas", *Socialist Project*, <https://socialistproject.ca/2010/02/b315/>
- Lebowitz, Michael A. (2012) The Contradictions of 'Real Socialism'. The Conductor and the Conducted, New York: Monthly Review Press
- Lebowitz, Michael A. (2010) The Socialist Alternative. Real Human Developement, New York: Monthly Review Press
- Lebowitz, Michael A. (2015) The Socialist Imperative. From Gotha to Now, New York: Monthly Review Press
- Lebowitz, Michael A. (1. listopad, 2016) "What is Socialism for the Twenty-First Century?", Monthly Review, New York, <https://monthlyreview.org/2016/10/01/what-is-socialism-for-the-twenty-first-century#fn2>
- Marx, Karl (1978) Kapital: kritika političke ekonomije I, Beograd: Prosveta, "Radni dan", 209-211 str.
- Marx, Karl (1977) Komunistički manifest, IP "August Cesarec", Zagreb (HYPERLINK " HYPERLINK ["https://www.marxists.org/srpshrva/biblioteka/marks/1848/manifest-komunisticke-partije/index.htm"](https://www.marxists.org/srpshrva/biblioteka/marks/1848/manifest-komunisticke-partije/index.htm) <https://www.marxists.org/srpshrva/biblioteka/marks/1848/manifest-komunisticke-partije/index.htm> <https://www.marxists.org/srpshrva/biblioteka/marks/1848/manifest-komunisticke-partije/index.htm>)
- Marx, Karl (1946) *Beda filozofije. Odgovor na Filozofiju bede G. Prudhona*, Kultura, Beograd
- Marx, Karl (1970) *Critique of the Gotha Programme*, Marx/Engels Selected Works, 1875, sv. 3, Progress Publishers, Moscow (marxists.org, 1999.), str. 13-30
- Marx, Karl (2009) *Nadnica, cijena i profit*, Izvori
- Petranović, Branko i Čedomir Štrbac (1977) *Istorija Socijalističke Jugoslavije. Opšti pregled*. Knjiga prva, Radnička štampa, Beograd (odabrana poglavlja)
- Smith, Neil (2008 [1984]) *Uneven development, nature, capital and the production of space*, 3rd edn. Athens, GA: The University of Georgia Press
- Platenkamp, Tim (2025), *The Construction of Socialism. A World without Capital*, Brill, Leiden/Boston
- Smith, John (2016) *Imperialism in the Twenty-First Century. Globalization, Super-Exploitation, and Capitalism's Final Crisis*, New York: Monthly review Press
- Woodward, Susan. (1977) «From Revolution to Post-Revolution How Much Do We Really Know about Yugoslav Politics.» World Politics, 30(1), str. 141-166.
- Wolff, Richard D. i Stephen A. Resnick (1987) Economics: Marxian versus Neoclassical, Johns Hopkins Press, Baltimore, str. 143-238.
- Richard D. Wolff "Why Do People Vote Against Their Interests? They Don't", YouTube (<https://www.youtube.com/watch?v=7qaJbfRmDKg>)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studentice i studenti su obavezne/i biti prisutne/i na minimalno 70% nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Konzultacije; Oglasna ploča odsjeka; E-pošta; Web fakulteta; Raspored i obavezna literatura	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
U terminu konzultacija, nakon nastave i preko e-pošte.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
<u>Kontinuirana provjera znanja</u>	
- Aktivnost u nastavi: 10 bodova – odnosi se na sudjelovanje u raspravama, koje se temelje na pročitanoj literaturi i temama s predavanja. - Kontinuirana provjera znanja 1: 25 bodova – 1. kolokvij, 8-12 pitanja, temeljen na seminarskoj literaturi i predavanjima - Kontinuirana provjera znanja 2 : 25 bodova – 2. kolokvij, 8-12 pitanja, temeljen na seminarskoj literaturi i predavanjima	
<u>Seminarski rad</u>	
- Seminarski rad – 40 bodova	
<u>UKUPNA OCJENA USPJEHA:</u>	
Na temelju aktivnosti u nastavi, ocjena s kolokvija i završnog seminarskog rada određuje se konačna ocjena uspjeha na kolegiju.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	5. i 19.2
Ljetni	29.6. i 13.7.
Jesenski	26.8. i 9.9.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
1. tjedan	Uvod u kolegij – Kultura socijalizma
2. tjedan	Jugoslavenski socijalizam – politički i ideološki okvir
3. tjedan	Osnovne etape jugoslavenskog socijalizma
4. tjedan	Kontradikcije real(nog)socijalizma, hibridnost jugoslavenskog sustava
5. tjedan	Socijalistički eksperiment – ekonomija, politika, društvo
6. tjedan	Prvi kolokvij
7. tjedan	Radničko samoupravljanje
8. tjedan	Povijesni okvir socijalizma Važnost socijalističkog eksperimenta, šire implikacije, primjene danas
9. tjedan	Avangarda, radništvo, demokratizacija odlučivanja
10. tjedan	Nejednaki razvoj, migracije, periferija, centar
11. tjedan	Jugoslavenski socijalizam i popularna kultura
12. tjedan	Drugi kolokvij
13. tjedan	Forme društvenosti i socijalizam
14. tjedan	Završno predavanje – kultura socijalizma, budućnost eksperimenta
15. tjedan	Izlaganja strukture seminarskih radova i razgovor

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Prepoznati značajke političko-ekonomskih sustava	Što je socijalizam? Koje su osnovne etape jugoslavenskog socijalističkog eksperimenta?	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih društvenih primjera koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu
Obrazložiti forme socijalističke kulture	Politički i ideološki okvir socijalizma jugoslavenskog socijalizma. Temeljne forme društvenosti	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih društvenih primjera koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu
Opisati i problematizirati osnovne etape jugoslavenskog socijalizma	Razdjelnice i promjene u društveno-ekonomskom poretku, posljedice tih promjena	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih društvenih primjera koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu
Kontradikcije real(nog)socijalizma	Hibridnost jugoslavenskog sustava, kontradikcije i rješenja	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih društvenih primjera koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu
Radničko samoupravljanje	Kako se pojavljuje socijalistički eksperiment. Koje su posljedice po ekonomiju, politiku, društvo? Koji se problemi pojavljuju? Što danas možemo reći o varijantama ovog eksperimenta?	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih društvenih primjera koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu
Avangarda, radništvo, demokratizacija odlučivanja	Prednosti i mane socijalističkog sustava	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih društvenih primjera koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu
Nejednaki razvoj, migracije, periferija, centar	Marksistička geografija i problemi nejednakog razvoja	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih društvenih primjera koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu
Ilustrirati značajke jugoslavenskog socijalizma i popularne kulture	Naveći neke forme društvenosti, specifičnosti kulture socijalizma u popularnoj kulturi	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih društvenih primjera koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu

			ispitu
Opisati forme društvenosti i vezu s načinom proizvodnje	Feministički aspekt kulture socijalizma, manjinska prava, nevladine udruge. Odnos ljudskih prava i materijalnih uvjeta života.	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih društvenih primjera koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu
Povijesnost – kultura sjećanja i historiografija	Opisati odnos prema kulturi socijalizma, ulogu nostalgije u kulturi sjećanja, odnos prema povijesti.	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih društvenih primjera koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu
Suvremeno doba – budućnost promjene	Obrazložiti promjene do kojih je došlo u poimanju rada nakon kraja eksperimenta jugoslavenskog socijalizma i suvremene teorijske aplikacije socijalističkog eksperimenta	Predavanja; zajedničko čitanje tekstova i rasprava na seminarskoj nastavi; analiza konkretnih društvenih primjera koji su povezani sa sadržajem kolegija	Praćenje radne aktivnosti studenata na predavanjima i seminarima; ocjenska valorizacija uspjeha na međuispitima i završnom usmenom ispitu

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Odabrane kulturološke teme 4: Urbana ekologija (Urban Ecology)		
Studij	Sveučilišni diplomski studij Kulturologija (jednopedmetni)		
Semestar	IV.		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu According to the timetable		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ovaj će se kolegij održavati na engleskom jeziku		
Nositelj kolegija	izv.prof.dr.sc. Sarah Czerny		
Kabinet	F-807		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
Telefon	051 265 695		
e-mail	sczerny@uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
- Što je urbano? - Urbana ekologija iz interdisciplinarne perspektive - Urbana ekologija: definicije i ciljevi. - Urbani prehrambeni sustavi - Ljudi, životinje i biljke u gradu - Otpad - Plan djelovanja za toplinske valove (Heat Action Plans)			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon položenog predmeta studenti će biti u stanju:			
- usporediti odabrane teme iz opće kulturologije i kulturalne teorije, - analizirati odabrane teme iz studija identiteta (rod, klasa, etnos), sociologije kulture, antropologije, medijskih studija, sociolingvistike, filozofije i dr.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	

Pohađanje nastave	1,5	0
Izlaganje	1	25
Seminar	2,5	75
UKUPNO	5	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Hall, M and Balogh, S. 2019. Understanding Urban Ecology: An Interdisciplinary Systems Approach. Springer.
 Douglas, I., Goode, D., Houck M., and Wang, R. 2011. The Routledge Handbook of Urban Ecology. Routledge

IZBORNA LITERATURA

Anders Sandberg, L., Bardekjian, A., and Butt S. 2014. Urban Forests, Trees, and Greenspace. A Political Ecology Perspective. Routledge.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obvezni redovno prisustvovati predavanjima

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije
 Oglasna ploča Odsjeka
 E-pošta
 Web fakulteta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno
 E-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Nema ispita

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	11. i 25.2.
Ljetni	25.6. i 9.7.
Jesenski	24.8. i 7.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvod
2.	Urbano nasuprot ruralnom: definicije
3.	Urbana ekologija i klimatske promjene
4.	Urbana ekologija iz interdisciplinarne perspektive
5.	Energija
6.	Stanovanje
7.	Hrana 1: Urbani prehrambeni sustavi
8.	Hrana 2: Prehrambene navike u Rijeci
9.	„Multispecies“ gradovi: Ljudi, životinje i biljke u gradu
10.	Materijalni ciklusi
11.	Otpad
12.	Recikliranje
13.	Plan djelovanja za toplinske valove (Heat Action Plans)
14.	Seminari
15.	Zaključak

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1. usporediti odabrane teme iz opće kulturologije i kulturalne teorije.	- Što je urbano? - Biološki sustavi iz kulturne perspektive - Urbana ekologija: definicije i ciljevi. - Urbani prehrambeni sustavi - Ljudi, životinje i biljke u gradu - Otpad	Predavanja Samostalni zadaci Mentorski rad Terenska nastava	Seminarski rad Kontinuirana provjera znanja
2. analizirati odabrane teme iz studija identiteta (rod, klasa, etnos), sociologije kulture, antropologije, medijskih studija, sociolingvistike, filozofije i dr	- Što je urbano? - Biološki sustavi iz kulturne perspektive - Urbana ekologija: definicije i ciljevi. - Urbani prehrambeni sustavi - Ljudi, životinje i biljke u gradu - Otpad	Predavanja Samostalni zadaci Mentorski rad Terenska nastava	Seminarski rad Kontinuirana provjera znanja

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Od utopije do distopije		
Studij	Sveučilišni diplomski studij Kulturologija (jednopedmetni)		
Semestar	VI		
Akadska godina	2024./2025.		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Moguće je na engleskom		
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Nikola Petković		
	Kabinet F 890		
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
	Telefon +385 51 265 693		
	e-mail nikola.petkovic@uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Kolegij će iz zadane literature analizirati i objasniti rasne, klasne, rodne uloge bilo fikcionalnih likova (što je slučaj s romanima) bilo filozofijskih analiza, što je slučaj s teorijskim knjigama. Osnovna ideja kolegija je komplementarnost i suplementarnost utopija i distopija s radnom hipotezom da, budući da se radi o planskom i nepropusnom, izvana organiziranom, društvenom ustroju, svaka utopija (bilo da se pod <i>utopija</i> misli savršeno mjesto, ili ne-mjesto) u sebi sadrži ne samo sjeme, već i matricu za distopiju i to ne kao poništenje utopije, već kao njezino prevrednovanje i ostvarenje bez obzira na predznak i stupanj društvene, socijalne, ekonomske, kulturne... kontrole Predmet će striktno slijediti tekstove obvezatne literature (i sugerirati čitanje opcionalnih tekstova kao suplementarnog materijala za analizu) i, prepoznavajući posebnosti kritika društava u svakom pojedinom tekstu, aplicirati njezine sadržaje, upozorenja, predviđanja mogućih smjerova u kojima se strogo kontrolirane zajednice, od antike do suvremenosti mogu kretati, ukoliko se zadane tekstove ne čita odgovorno i s razumijevanjem, kritički i s odmakom nužnim za niz argumentiranih osobnih kreativnih interpretacija.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita, studenti bi trebali biti u stanju - definirati pojmove utopije i distopije - razlikovati pojedinačne utopijske i distopijske tekstove, jer iako se radi o strogo definiranom žanru, svaka pojedina knjiga posebna je i različita za sebe. - povezati pojam utopije i distopije sa širim društvenim, ekonomskim i političkim kontekstom. - analizirati pojedino djelo metodom pomnog čitanja - primijeniti analizirane materijale kao i teorijske koncepte metodom kontekstualizacije, dekontekstualizacije i rekontekstualizacije djela u prostoru suvremenosti, odnosno vremena i svijeta u kojemu živimo tu i sada.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	20
Kontinuirana provjera znanja 2	2	40
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	5	100
Opće napomene: <u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u> Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja. <u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u> Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:		
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
Teorija/filozofija Platon. <i>Država</i> Thomas More. <i>Utopija</i>		
Fikcija George Orwell. 1984 Aldous Huxley. <i>Vrli novi svijet</i> Ray Bradbury. <i>Fahrenheit 451</i> Philip Roth, <i>Zavjera protiv Amerike</i> Margaret Atwood. <i>Sluškinjina priča</i> Jevgenij Zamjatin. <i>Mi</i>		
IZBORNA LITERATURA		
<i>Snegolomac (film, serija, strip)</i> Lob, Rochette, Legrand		
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU		
POHAĐANJE NASTAVE		
Kontinuirano će se provjeravati prisutnost studenata na predavanjima i seminarima. Metoda kontinuirane provjere su pop kvizovi kojima se provjerava jesu li ili ne studenti/ce pročitali/e za taj termin zadanu literaturu. Studenti s više od tri neopravdana izostanka neće imati pravo na potpis		
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA		
Konzultacije Oglasna ploča Odsjeka Web stranice fakulteta i odsjeka		
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA		
Uredskim telefonom i službenom elektroničkom poštom, kao, naravno i usmeno.		
NAČIN POLAGANJA ISPITA		

Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje:

Opis pojedinačne aktivnosti: izlaganje: Kao što je navedeno u krajnje desnoj kolumni, drugome njezinu retku, maksimalni broj bodova kojega student/ica može zaraditi u izlaganju je 20. Slijedi opis daljnje bodovne razdiobe unutar rečene aktivnosti: ukoliko je izlaganje istovremeno i napisano u obliku sažetka seminarskog rada koji se na dan izlaganja predaje te ukoliko student/ica sadržaj izloži koherentno, konzistentno, artikulirano i temeljeno na tekstu kojega obrađuje kao prostoru egzaktnosti njegovih/njezinih hipoteza, dobit će maksimalan broj bodova: 20. Broj bodova će se smanjivati proporcionalno sa smanjenjem gore opisane uobličivosti aktivnosti (izlaganja) u konzistentnu cjelinu.

Opis pojedinačne aktivnosti: seminarski rad. Seminarski rad, kao što je navedeno u krajnje desnoj kolumni, trećemu njezinu retku, maksimalno može donijeti 40 bodova. Relativno visok broj bodova ukazuje na prioritet kojega instruktor pridaje interpretativnosti, umijeću kreativnog čitanja zadanih (i fakultativno odabranih) radova i djela nad pukom reprodukcijom istih. Ključni kriterij za dosezanje uvijek željenog i unaprijed pretpostavljenog maksimuma je originalnost interpretacije koja se nužno mora temeljiti na tekstu kojega rad, bilo monografski, bilo komparatistički, bilo disciplinarno, bilo interdisciplinarno obrađuje. Tekst je, naglasimo to, ovdje jedini prostor egzaktnosti i od studenata i studentica očekuje se da u njihovim interpretativnim i analitičkim pristupima ne odstupaju od temeljnih tekstova kao ishodišta interpretacija. Što se potonje više budu temeljile na slobodnim improvizacijama, proizvoljnim asocijativnim nizovima, intuitivnim uvidima u građu... broj bodova će se srazmjerno smanjivati dok ne dosegne imanentni minimum o čijoj razini prosudbu, kao kreativni čitatelj, donosi ocjenjivač istoga.

Opis pojedinačne aktivnosti: pismeni ispit, kolokvij: Kao što je navedeno u krajnje desnoj kolumni, četvrtom njezinu retku, maksimalni broj bodova kojega student/ica može zaraditi na pismenom ispitu odnosno kolokviju je 40. Bodovno izjednačenje s prethodnom rubrikom (seminarski rad) plod je nastojanja da se izbalansira odnos stvaralačke interpretacije odabranoga teksta s njezinim reproduktivnim parnjakom. Naime, da bi uspješno došli do maksimuma bodova, studenti trebaju pročitati kompletnu zadanu obaveznu literaturu sukus koje su fikcionalno-historistički tekstualni dokumenti regije o kojoj je u kolegiju riječ. Provjera znanja sadrži cjelokupnost literature, no od studenata i studentica ne zahtjeva puko reproduktivno znanje. Pitanja su strukturirana konceptualno i bave se odabranom problematikom zadanih djela. Primjerice muzeja rata za došašće mira u romanu *Obustaviti postupak* Claudia Magrisa... ili pak Magrisovim tretmanom Srednje Europe u odnosu na onaj Jaroslava Haška... Kolokvij sadrži osam (8) pitanja od kojih svako maksimalno može donijeti po pet (5) bodova što u sveukupnosti čini upravo četrdeset (40) bodova kako je to gore i navedeno. Svako je pitanje poziv na mini-esej od kojega se očekuje da ne prijeđe pola rukom pisane stranice jednostrukoga proreda te da unutar zadanog prostora zahvati SVE segmente pitanja. Bodovat će se jasna argumentiranost teze utemeljene na tekstu na kojega pitanje upućuje, jasna i artikulirana ilustracija iste, uvjerljiva argumentacija i na tekstu temeljen zaključak. Stupnjevito odustajanje od zadanih segmentarnih očekivanja smanjivat će i numerički dio u bodovanju svakoga pitanja posebno što će rezultirati i sveukupnom smanjenju bodova pri konačnom zbrajanju kojega obavlja sam instruktor.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata!

Također ne nedopušteno autocitiranje, odnosno korištenje prethodno napisanih studentskih radova u drugim kolegijima na bilo kojem studijskom programu i bilo kojoj sastavnici UNIRI.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	3. i 17.2. u 9h
Ljetni	16.6. i 30.6. u 9h
Jesenski	25.8. i 8.9. u 9h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. sesija	Utopija, distopija, uktopija, ukronija; sličnosti i razlike: Platon i More
2. tjedan	Platonov put dijaloga I.: od zajednice do države

3. tjedan	Platonov put dijaloga II.: Sokratov san između nemjesta i idealnog mjesta
4. tjedan	Utopija I
5. tjedan	Utopija II
6. tjedan	Veliki brat te gleda: 1984 <i>Oči kopiladi: Sluškinjina priča</i>
7. tjedan	<i>U ime obitelji naroda: Vrli novi svijet</i> <i>Jastvo drugih: MI</i>
8. tjedan	<i>Gore li rukopisi?!: Farenhajt 451</i> Najprije kao tragedija, potom kao farsa, naposljetku kao Trump: <i>Zavjera protiv Amerike</i>
9. tjedan	Utopija, distopija, uktopija, ukronija; sličnosti i razlike, sada Očima Ex-centrika
10. tjedan	<i>Jastvo drugih: MI</i>
11. tjedan	Izlaganja studenata (rok za predaju seminarskog rada grupa koje izlažu)
12. tjedan	Izlaganja studenata (rok za predaju seminarskog rada grupa koje izlažu)
13. tjedan	Izlaganja studenata (rok za predaju seminarskog rada grupa koje izlažu)
14. tjedan	<i>Zaključak: Živimo li san? Od utopije do distopije</i>
15. tjedan	Pismena provjera znanja (kolokvij)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Analiza i kontekstualizacija tradicije utopijskih tekstova I	Predavanje <i>Platonov put dijaloga, I, II</i>	Predavanje Diskusija	Esej Pismeni ispit, kolokvij
Analiza i kontekstualizacija tradicije utopijskih tekstova II	Predavanje <i>Utopija Thomasa Morea</i>	Predavanje Diskusija	Esej Pismeni ispit, kolokvij
3. Opisati nove teorijsko-interpretacijske spoznaje o distopijskoj literaturi: opsezi i dosezi apsolutnog nadzora.	Orwell i Atwood: 1989 i <i>Sluškinjina priča</i>	Predavanje Diskusija	Esej Pismeni ispit, kolokvij
4. Stjecanje novih teorijsko-interpretacijskih spoznaja o konceptu distopije	Zamjatin. <i>Mi</i>	Predavanje Diskusija	Esej Pismeni ispit, kolokvij
5. Stjecanje novih teorijsko-interpretacijskih spoznaja o cenzuri i totalitarnom teroru	Bradbury: <i>Farenhajt 451</i>	Predavanje Diskusija	Esej Pismeni ispit, kolokvij
5. Stjecanje novih teorijsko-interpretacijskih spoznaja o genetskom inženjeringu, ekstazama. Mamurlucima i 'dobrim divljacima'	Huxley: <i>Vrli novi svijet</i>	Predavanje Diskusija	Esej Pismeni ispit, kolokvij

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Politike vizualnosti
Studij	Sveučilišni diplomski studij Kulturologija (jednopedmetni)
Semestar	IV.
Akadska godina	2025./2026.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Boris Ružić
Kabinet	F-813
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na internetskim stranicama Odsjeka.
Telefon	051/265702
e-mail	bruzic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Kolegij će otvoriti suvremene rasprave iz domene vizualnih studija, te na zahtjevnijoj razini propitati diskurse, debate, teme i metode suvremene teorije vizualnosti. Studenti će detaljno analizirati ključne teorijske tekstove iz širokog polja vizualnih studija i na taj način se dodatno pripremati za vlastite diplomске radove u domeni vizualne kulture i studija pokretnih slika (1-3). Teme predmeta su: film esej; kultura suvremene vizualnosti u vremenu pametnih telefona (dokumentiranje protesta i tematiziranje njihove političnosti); analiziranje slika nadzornih kamera ili bespilotnih letjelica, digitalne tehnologije i pokretne slike, političnost fotografije, vizualna subordinacija emancipacija i prisutnost (2-7); umjetna inteligencija i vizualnost.	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Cilj kolegija je pružiti studentima alate za analizu vizualne kulture, te ih osposobiti za interpretaciju, oblikovanje i stvaranje teorijskih i praktičnih uvida u mnogostrukosti pokretne slike danas: od filma preko digitalnih medija do umjetne inteligencije. Kolegij će istražiti, kako teorijski, tako i praktično, načine na koje u današnjoj „digitalnoj kulturi“ čin gledanja može biti istovremeno i emancipacijski čin proizvodnje novih značenja, opiranja i pregovaranja s dominantnim modalitetima slikovne proizvodnje. Student će po završenom predmetu biti u stanju: 1. usporediti tekstove iz domene vizualne kulture i kulturalnih studija, te usporediti njihove metodologije 2. selektirati i prikupiti informacije iz različitih izvora, upoznati različite metodologije empirijskog praćenja medijskog izvještavanja 3. sistematizirati i analizirati online izvore, te interpretirati njihov doseg u kontekstu vizualne teorije, pogotovo angažiranog i aktivističkog modela suvremene teorije pokretnih slika – medijalizacija protesta i nasilja 4. definirati i razlikovati temeljne koncepte suvremene teorije pokretnih slika, te ih primijeniti na praktičnoj razini 5. argumentirati najvažnije teorijske tekstove te grupno izložiti odabrane teme 6. primijeniti znanje u praksi (student će moći kritički primijeniti naučene metodološke i teorijske uvide u raznim domenama praktičnog rada – od rada u medijima, u polju proizvodnje vizualnih	

znakova i pokretnih slika do znanstvene, kritičke i analitičke interpretacije vizualne kulture)
7. definirati pokretne slike u kulturološkom smislu

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Kontinuirana provjera znanja 1	1,5	40
Praktično istraživanje i prezentacija	1	30
Seminarski rad	1	30
UKUPNO	5	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Beller, Jonathan, 2006, The Cinematic Mode of Production, London: University press of New England (izabrana poglavlja)
2. Keser Battista, Ivana, 2012, Film esej, Zagreb: Leykam International (str. 58-94)
3. Nicholas Mirzoeff - izbor
4. Silverman, Kaja, 1996, The Threshold of the Visible World, New York & London: Routledge. (izbor)
5. Mitchell, W. J. T., 2005, What do Pictures Want: The Lives and Loves of Images, Chicago: University of Chicago Press. (izbor)
6. Steyerl, H, 2009, In Defense of the Poor Image, E-Flux
7. Seaver, Nick. 2019. "Captivating Algorithms: Recommender Systems as Traps." Journal of Material Culture 24 (4): 421–436. <https://doi.org/10.1177/1359183518820366>.
8. Chun, Wendy Hui Kyong. 2021. Discriminating Data: Correlation, Neighbourhoods, and the New Politics of Recognition. Cambridge, MA: MIT Press.
9. David M. J. Lazer et al. ,The science of fake news.Science359,1094-1096(2018).DOI:10.1126/science.aao2998

IZBORNA LITERATURA

- Rogoff, Irit, 2002, „Studying Visual Culture“, Visual Culture Reader, (ur.) Mirzoeff, Nicholas, New York: Routledge, str. 24-37.
- Rose, Gillian, 2016, Visual Methodologies: An Introduction to Researching with Visual Materials, London: Sage Publications Ltd.
- Sontag, Susan, 2005, Prizori tuđeg stradanja, Zagreb: Algoritam

Mulvey, Laura, 2006, *Death 24x a Second: Stillness and the Moving Image*, London: Reaktion Books Ltd.
 Mirzoeff, Nicholas, 2005, *Watching Babylon: The War in Iraq and Global Visual Culture*, New York i London: Routledge.
 Mirzoeff, Nicholas, 2011, *The Right to Look: A Counterhistory of Visuality*, Durham: Duke University Press

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Provjeravat će se prisutnost studenata na predavanjima i seminarima sukladno propisima i pravilniku o studiranju

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Na nastavi, putem e-maila, te na konzultacijama.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije, e-mail, nastava.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje:

Praktično istraživanje i prezentacija: Zadatak studenata odabrati jedan događaj iz domene vizualnosti u kulturnoj instituciji po izboru (uz obavezni prethodni dogovor s nastavnikom), poput izložbe/performansa/intervencije te napraviti analizu tog fenomena u pisanom obliku (min. 5 kartica teksta) te predstaviti svoje uvide u obliku izlaganja.

Kontinuirana provjera znanja: sastoji se od kolokvija od 8 pitanja (svako pitanje nosi 5 boda). Napomena: ponovno pristupanje kolokviju moguće samo uz liječničku ispričnicu ili u posebnim slučajevima koji se utvrđuju nakon razgovora s profesorom.

Seminar: očekuje se da student 7 dana prije zadnjeg predavanja preda seminarski rad u opsegu od minimalno 10 kartica teksta (jedna stranica – 1800 slova s razmacima). Tema se mora unaprijed dogovoriti s nastavnikom. Seminar mora zadovoljavati osnovne postavke istraživačkog rada. Studenti mogu koristiti bilo koji sustav reference (npr. APA, MLA, Harvard itd.) ali se njega moraju i pridržavati.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	4.2. i 18.2.13h
Ljetni	24.6. i. 8.7. 13h
Jesenski	2. 9. i 16.9. 13h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvodno predavanje - upoznavanje studenta s gradivom i obavezama
2. tjedan	Mitchell – vizualni mediji ne postoje
3. tjedan	Beller, kapitalistički modus medijske proizvodnje
4. tjedan	Silverman - produktivno gledanje, Battista – Film esej
5. tjedan	Mirzoeff – politike gledanja
6. tjedan	KOLOKVIJ
7. tjedan	Društvene mreže, nadzorne kamera i kontravizualnosti
8. tjedan	Algoritmi, personalizacija i segmentacija publike na internetu
9. tjedan	Uloga fotografije i vizualnih “clickbaitova” u digitalnom okruženju
10. tjedan	Slika rata kao rat slika
11. tjedan	Uloga vizualnih elemenata u dezinformacijama i lažnim vijestima
12. tjedan	Uloga gledatelja u današnjoj kulturi pokretnih slika

13. tjedan	Ranciere - emancipirani gledatelj
14. tjedan	Steyerl
15. tjedan	Rekapitulacija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1. usporediti tekstove iz domene vizualne kulture i kulturalnih studija, te razlikovati njihove metodologije	Mirzoeff	Nastava, rasprava, analiza teksta	Seminar, kolokvij,
2. selektirati i prikupiti informacije iz različitih izvora	Digitalni film, teorija pokretne slike	Nastava	Kolokvij, prezentacija
3. sistematizirati i analizirati online izvore, te interpretirati njihov doseg u kontekstu vizualne teorije, pogotovo angažiranog i aktivističkog modela suvremene teorije pokretnih slika – medijalizacija protesta	Emancipirani gledatelj, politika gledanja	Nastava, rasprava, analiza teksta	Seminar, kolokvij,
4. definirati i razlikovati temeljne koncepte suvremene teorije pokretnih slika, te ih primijeniti na praktičnoj razini	suvremene rasprave o vizualnoj kulturi – što je slika u dobu slike bez autora? koja je uloga gledatelja u današnjoj kulturi pokretnih slika	Nastava, rasprava, analiza teksta	Seminar, kolokvij
5. argumentirati najvažnije teorijske tekstove te grupno izložiti odabrane teme	David Bordwell – prednosti alternativnog modela stilske povijesti – analiza teksta iz <i>O povijesti filmskog stila</i> . Kaja Silverman i koncept 'produktivnog pogleda' – detaljna analiza filma <i>Sans Soleil</i> – analiza tekstova iz <i>The Threshold of the Visible World</i> .	Izlaganje uz esej, rasprava, sinteza literature	seminar, prezentacija
6. primijeniti znanje u praksi	Koja je uloga gledatelja u današnjoj kulturi pokretnih slika? Slike protesta i ratna slika.	Nastava, analiza teksta, rasprava	Prezentacija i praktični rad
7. definirati pokretne slike u kulturološkom smislu	Kolegij se nastavlja na teme obrađene na preddiplomskoj i diplomskoj razini, a uključuju suvremenu	Nastava, rasprava	seminar, kolokvij,

	teoriju filma i vizualne studije, te priprema studenta za analizu različitih slikovnih praksi danas: od analize filmskih uradaka, preko snimaka načinjenih mobitelima za vrijeme protesta, do analiziranja slika nadzornih kamera ili bespilotnih letjelica bez tradicionalnog naratora		
--	--	--	--

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O PREDMETU	
Naziv predmeta	Umjetna inteligencija i komunikacija u kulturi
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Kulturologija</i> (jednopedmetni studij)
Semestar	IV.
Akadska godina	2025/26
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Engleski
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Benedikt Perak
Kabinet	F 811
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	+385 98 622793
e-mail	bperak@uniri.hr
Suradnik na predmetu	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS PREDMETA	
SADRŽAJ PREDMETA	
U suvremenoj komunikaciji, generativna umjetna inteligencija kao i računalni sustavi za komunikaciju s korisnicima postaju sve značajniji. Korištenjem alata za prirodni jezik (NLP) i velikih jezičnih modela (VJM) moguće je ostvariti strukturirani pristup podacima u određenoj domeni znanja ili poslovanju. Chatbotovi i virtualni komunikacijski agenti sve su popularniji u komunikaciji u područjima pružanja informacija, ekstrakcije informacija, komercijalnih usluga, psihološke pomoći i zabave. U predmetu će se: • analizirati razvoj industrijskih revolucija i teorija komunikacije u kulturi te mogućnosti implementacije računalno posredovane komunikacije u suvremenim kulturnim procesima. • upoznati studente sa suvremenim alatima za automatiziranu obradu jezičnih podataka, generativnu umjetnu inteligenciju i velikim jezičnim modelima. • osposobiti studente za praktičnu primjenu tehnologija i alata u stvaranju računalnih asistenata za komunikaciju. • stvoriti, unaprijediti i kritički analizirati sustav komunikacije na primjeru virtualnog agenta prilagođenog za potrebe Odsjeka i Filozofskog fakulteta. Kolegij je izravno povezan sa stručnom praksom Sadržaj predmeta uključuje sljedeće cjeline 1. Povijest industrijskih revolucija i digitalizacije civilnog društva. Primjena umjetne inteligencije u razvoju kulturnih praksi. (1) 2. Implikacije primjene umjetne inteligencije i digitalnih komunikacijskih tehnologija u sferi kulturnih fenomena. (1) 3. Društvena regulacija, legislativni okvir i tržišne inovacije u području umjetne inteligencije. (1) 4. Uvod u računalno potpomognute komunikacijske interakcije i jezičnu tehnologiju (1) 5. NLP i AI Alati za obradu prirodnog jezika (2)	

6. Primjena programskih rješenja (API) za razvoj komunikacijskih agenata (3)			
7. Obrada podataka, algoritmi za strojno učenje, korištenje modela baza podataka za razvoj prilagođenog komunikacijskog agenta (4)			
Postavljanje komunikacijskog agenta na web-lokaciji društvenih medija (5)			
OČEKIVANI ISHODI PREDMETA			
1. Objasniti temeljne elemente računalno potpomognutih tehnologija komunikacije i njihove poslovne aplikacije za razvoj društvenih i kulturnih interakcijskih procesa			
2. Moći koristiti alate za obradu prirodnog jezika i metode za razvoj računalno posredovane interakcije (generativna AI, ekstrakcija informacija, komunikacijski agent, chatbot)			
3. Moći strukturirati razgovore koristeći korisnička sučelja računalnih platformi i alata			
4. Izgraditi i/ili unaprijediti komunikacijski sustav koristeći integrirano razvojno okruženje Python programa, NLP resurse, algoritme strojnog učenja, dubokog učenja, API sučelja			
5. Postaviti sustav komunikacijskog agenta u društvenim medijima, mrežnim stranicama, na servisima Filozofskog fakulteta ili neke druge institucije u kulturi.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Kontinuirana provjera znanja	1,5	20	
Seminarski rad i istraživanje (samostalni)	2	50	
Referat	0,5	30	
UKUPNO	5	100	
Opće napomene:			
Varijanta 1 bez završnog ispita			
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.			
Varijanta 2 sa završnim ispitom			
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.			
- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.			
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.			
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
1. Manning, C. D. (2022). Human language understanding & reasoning. Daedalus, 151(2), 127-138.			
2. Mitkov, R. (Ed.). (2022). The Oxford handbook of computational linguistics. Oxford University Press.			
3. Tunstall, L., Von Werra, L. and Wolf, T., 2022. Natural language processing with transformers. "O'Reilly Media, Inc."			
4. Kurzweil, R., 2014. The singularity is near. Palgrave Macmillan UK.			

5. Bertoni, E., Fontana, M., Gabrielli, L., Signorelli, S., & Vespe, M. (2023). Handbook of Computational Social Science for Policy. 6. Werthner, H., Prem, E., Lee, E.A. and Ghezzi, C., 2022. <i>Perspectives on digital humanism</i> . Springer Nature. 7. Open AI https://openai.com/research/
IZBORNA LITERATURA
1. Khan, A.A., Badshah, S., Liang, P., Waseem, M., Khan, B., Ahmad, A., Fahmideh, M., Niazi, M. and Akbar, M.A., 2022, June. Ethics of AI: A systematic literature review of principles and challenges. In <i>Proceedings of the International Conference on Evaluation and Assessment in Software Engineering 2022</i> (pp. 383-392). 2. Følstad, A., Araujo, T., Papadopoulos, S., Law, E. L. C., Granmo, O. C., Luger, E., & Brandtzaeg, P. B. (2019). Chatbot Research and Design. In <i>Proceedings of the Third International Workshop, CONVERSATIONS</i> (pp. 19-20). 3. Brandtzaeg, P. B., & Følstad, A. (2017, November). Why people use chatbots. In <i>International Conference on Internet Science</i> (pp. 377-392). Springer, Cham. 4. https://rasa.com/ , The Rasa Masterclass Handbook 5. Shum, H. Y., He, X. D., & Li, D. (2018). From Eliza to Xiaolce: challenges and opportunities with social chatbots. <i>Frontiers of Information Technology & Electronic Engineering</i> , 19(1), 10-26. 6. Bosanac, Lj (2018) Integracija chatbota u Facebook Messenger, Diplomski rad Sveučilište u Osijeku 7. McTear, Michael. "Conversational AI: Dialogue Systems, Conversational Agents, and Chatbots." <i>Synthesis Lectures on Human Language Technologies</i> 13, no. 3 (2020): 1-251. 8. Kempt, H. (2020). <i>Chatbots and the Domestication of AI: A Relational Approach</i> . Springer Nature. 9. Singh, A., Ramasubramanian, K., & Shivam, S. (2019). Building an enterprise chatbot: Work with protected enterprise data using open source frameworks. Apress. 10. Keikhosrokiani, P. and Pourya Asl, M. eds., 2022. <i>Handbook of research on opinion mining and text analytics on literary works and social media</i> . IGI Global. 11. Keikhosrokiani, P. ed., 2022. <i>Handbook of research on consumer behavior change and data analytics in the socio-digital era</i> . IGI Global. 12. Karpathy, A. (2023) Let's build GPT: from scratch, in code, spelled out. https://youtu.be/kCc8FmEb1nY , https://colab.research.google.com/drive/1JMLa53HDuA-i7ZBmqV7ZnA3c_fvtXnx-?usp=sharing 13. Diana Grgurić, Benedikt Perak, Leonard Radosavljević (tbp) Streaming Services: Revolutionising Music Management 14. Shapiro, D. (2023) AI & Evolution: How the rise of AI might shape the future of humanity. https://youtu.be/FBvrZngONik 15. Sumit Raj (2019) Building Chatbots with Python Using Natural Language Processing and Machine Learning. Apress 16. Veale, T., & Cook, M. (2018). Twitterbots: Making Machines that Make Meaning. MIT Press. (odabrana 17. poglavlja) 18. DigiCult Facebook grupa: https://www.facebook.com/groups/792448071655300
V. DODATNE INFORMACIJE O PREDMETU
POHAĐANJE NASTAVE
Obvezno
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
e-mailom
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
e-learning platforma, mail, mobitel
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Ocjenski bodovi skupljaju se praktičnim radovima tijekom semestra te završnim radom. Završni rad značajnije (trostruko) utječe na oblikovanje završne ocjene. Završni rad čini ili: a) izrada sustava komunikacije na temama koje su ponuđeni kroz kolegij, uključujući razradu specifičnosti i dokumentacije funkcionalnosti, ili b) na izradi znanstvenog članka koji problematizira neka od područja umjetne inteligencije poput: Explainability: poteškoće u objašnjavanju i interpretaciji odluka koje donose sustavi umjetne inteligencije (AI). Transparency: nedostatak transparentnosti u načinu na koji se koriste AI sustavi za automatiziranu odluku i rizik od diskriminacije i pristranosti. Data privacy: potencijalna ugroza privatnosti podataka koji se koriste u AI sustavima, pogotovo u kontekstu velikih količina podataka prikupljenih od strane velikih platformi i kompanija. Personalizacija, uključujući sustave preporuka: mogući rizici od pojedinačne personalizacije i filtriranja

informacija te stvaranja "informacijskih mjehurića". Fairness: nedostatak pravičnosti i rizik od diskriminacije i nejednakosti u korištenju AI sustava. Odgovornost AI sustava i njihovih pružatelja: poteškoće u osiguravanju odgovornosti i etike u korištenju AI sustava. Ljudska kontrola: mogućnost kontrole i intervencije ljudi u odlukama donesenim od strane AI sustava. Suradnja između ljudi i AI sustava i distribucija moći: pitanja koja se odnose na distribuciju moći i suradnju između ljudi i AI sustava. Sigurnost: rizik od sigurnosnih problema i napada na AI sustave, kao i potencijalne prijetnje po sigurnost i privatnost ljudi koje koriste AI sustave. Novi regulatorni pristupi: poteškoće u reguliranju novih tehnologija i inovacija. Poslovni modeli: pitanja koja se tiču ​​poslovnih modela i načina na koje se profitira od AI sustava. Održivost: pitanja o održivosti korištenja AI sustava u kontekstu njihovog utjecaja na okoliš i klimatske promjene. Radno mjesto i politika rada: pitanja koja se odnose na utjecaj automatizacije rada i AI sustava na radno mjesto i politiku rada. Moderacija sadržaja i sloboda govora: poteškoće u moderaciji sadržaja i održavanju slobode govora na online platformama. Paradoks produktivnosti: poteškoće u objašnjenju niskih stope produktivnosti uprkos velikim ulaganjima u AI i automatizaciju rada. Mjerenje ovisnosti i odnosa moći: pitanja koja se tiču ​​mjerenja ovisnosti i odnosa moći između različitih aktera u kontekstu korištenja AI sustava.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	9. i 23.2. 2026.– F-811 ili prema dogovoru s profesorom
Ljetni	18.6. i 2.7. – F-811 ili prema dogovoru s profesorom
Jesenski	28.8. i 11.9.– F-811 ili prema dogovoru s profesorom

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME	PREPORUČENA LITERATURA
1. tjedan	Uvod u umjetnu inteligenciju i komunikacijske sustave: Povijesni razvoj komunikacijskih agenata i teorija.	Kurzweil R. The Singularity is Near; Schwab K. The Fourth Industrial Revolution. Bertoni, E., Fontana, M., Gabrielli, L., Signorelli, S., & Vespe, M. (2023). Handbook of computational social science for policy (p. 490). Springer Nature. Russell, P. N. (2010). Artificial intelligence: a modern approach by Stuart Russell and Peter Norvig contributing writers, Ernest Davis...[et al.].
2. tjedan	Uvod u velike jezične modele (LLM) i njihova primjena u komunikacijskim agentima.	A Survey of Large Language Models and Multi-Agents [link](https://arxiv.org/abs/2402.01680); GPT-4 Documentation [link](https://platform.openai.com/docs). Baklaga, L. (2024). The role of AI in shaping our future: Super-exponential growth, galactic civilization, and doom. Journal of Computer Science and Technology Studies, 6(4), 112-130. Mollick, E. (2024). Co-intelligence: Living and working with AI. Penguin.
3. tjedan	Razvoj komunikacijskih agenata: Open-source vs. closed-source modeli	McTear M. Conversational AI; LLM Multi-Agent Systems: Progress and Challenges [link](https://arxiv.org/abs/2402.01680).

	(primjeri: Rasa, GPT-4, LLaMA).	Huttula, A. (2025). Advanced prompt engineering: Systematic approaches to enhance LLM performance.
4. tjedan	Kreiranje jednostavnog chatbota: Praktična implementacija s LangChain i HuggingFace modelima.	Tunstall et al. Natural Language Processing with Transformers [link](https://huggingface.co/docs). Huyen, C. (2024). AI Engineering: Building Applications with Foundation Models. O'Reilly Media, Incorporated.
5. tjedan	Multi-agent sustavi: Koordinacija agenata u kompleksnim komunikacijskim okruženjima.	Multi-Agent Consensus via LLMs [link](https://arxiv.org/abs/2310.20151); OpenAI Research. AI Agents in Action Micheal Lanham https://www.manning.com/books/ai-agents-in-action
6. tjedan	Interakcija agenata s korisnicima: Primjena multi-agent sustava u društvenim mrežama i kulturnim platformama.	Raj S. & Karkal. Building Chatbots with Python. Hao, K. (2025). Empire of AI: Dreams and Nightmares in Sam Altman's OpenAI. Penguin Random House.
7. tjedan	Napredna NLP tehnika: Razumijevanje i generacija odgovora koristeći OpenAI i HuggingFace modele.	Rasa Masterclass Handbook [link](https://rasa.com/docs/rasa); HuggingFace API Documentation [link](https://huggingface.co/docs).
8. tjedan	Multimodalni agenti: Primjena u glasovnim asistentima (Whisper, GPT-4).	Whisper API [link](https://openai.com/research/whisper); HuggingFace Speech Recognition [link](https://huggingface.co/docs).
9. tjedan	Agenti za analizu slika i videa: Korištenje LLM-ova u generaciji multimedijских sadržaja.	Diffusion Models and LLMs [link](https://arxiv.org/abs/2310.01234).
10. tjedan	Sustavi više agenata u komunikaciji: Primjeri iz prakse u kulturnim institucijama.	Dynamic LLM-Agent Network (DyLAN) [link](https://arxiv.org/abs/2402.01680).
11. tjedan	Etičke, pravne i društvene implikacije u korištenju komunikacijskih agenata i AI.	The Cambridge Handbook of AI; Shum H.Y. From Eliza to Xiaolce.
12. tjedan	Integracija agenata u društvene medije: Primjena u društvenim i kulturnim mrežama.	Veale T. & Cook M. Twitterbots: Making Machines that Make Meaning.
13. tjedan	Primjena LLM-ova u analizama kulturnih fenomena: Case study.	Shapiro D. AI & Evolution. Korade, M. (2025). SAD, EU i tehnološka utrka: digitalna geopolitika i regulacija velikih tehnoloških kompanija (Doctoral dissertation, University North. University centre Varaždin. Department of Business Economics). https://www.artsmangement.net/Articles/Call-for-book-chapters-Artificial-Intelligence-in-Cultural-and-Creative-Sectors,4646
14. tjedan	Prezentacija projekata: Razvoj komunikacijskog agenta.	-
15. tjedan	Zaključci i buduće primjene: Budućnost komunikacijskih agenata u kulturi.	-

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti temeljne elemente računalno potpomognutih tehnologija komunikacije i njihove poslovne aplikacije za razvoj društvenih i kulturnih interakcijskih procesa	Uvod u računalno potpomognute interakcije i chatbot tehnologiju	Predavanja, demonstracija, rad na računalu, grupni rad, seminar	Vrednovanje seminara, referat
Moći koristiti alate za obradu prirodnog jezika i metode za razvoj računalno posredovane interakcije	Alati za obradu prirodnog jezika (NLP), Primjena alata za programsko sučelje (API) za razvoj chatbota (RASA)	Predavanja, demonstracija, rad na računalu, grupni rad	Praćenje i vrednovanje praktičnog rada , provjera znanja, referat
Izgraditi i/ili unaprijediti komunikacijski sustav koristeći integrirano razvojno okruženje za razvoj Python programa, NLP resurse i algoritme strojnog učenja	Primjena alata za programsko sučelje (API) za razvoj jezičnih asistenata, Obrada podataka, algoritmi za strojno učenje, korištenje modela baza podataka za razvoj prilagođenog chatbota	Predavanja, demonstracija, rad na računalu, grupni rad	Praćenje i vrednovanje praktičnog rada , provjera znanja, referat
Pokretanje aplikacije.	Pokretanje AI aplikacije	Predavanja, demonstracija, rad na računalu, grupni rad	Praćenje i vrednovanje praktičnog rada , provjera znanja, referat

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Stručna praksa 2 [izborni / Communis (sveučilišna razina C segment/eksterni)]		
Studij	Sveučilišni diplomski studij Kulturologija (jednopedmetni)		
Semestar	II., IV.		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	3.		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+4+86		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema dogovoru		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da, engleski		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Sarah Czerny		
	Kabinet F-813		
Vrijeme za konzultacije (odrediti 1 termin)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
	Telefon 051 265 695		
	e-mail sczerny@ffri.uniri.hr ;		
Suradnik na kolegiju	Dunja Matić Benčić		
	Kabinet F-815		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru		
	Telefon 265-694		
	e-mail dunja.matic@ffri.uniri.hr		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
• Uvod u temeljne pojmove stručnog rada i rada u kulturi. • Kritička analiza stručne prakse kao suvremenog oblika rada u kulturi. • Individualna razrada planiranih studentskih praksi i planiranje ishoda kolegija/stručne prakse. • Provođenje stručne prakse uz konzultiranje mentora i ispunjavanje dnevnika rada. • Diseminacija rezultate obavljenih aktivnosti tijekom rada u kulturi, te analiza i predlaganje novih faktora za napredak.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti će nakon uspješno izvršenih obaveza na kolegiji biti u stanju: 1. Popisati, analizirati i kritički obraditi temeljne pojmove u kulturi 2. Primijeniti teorijska znanja o kulturi na praktičnoj razini stručne prakse 3. Prilagoditi se različitim aktivnostima i zahtjevima projektno-orijentiranog kulturnog sektora 4. Uspješno komunicirati vlastitu praksu i diseminirati rezultate te prakse dionicima u kulturi i mentorima na visokoškolskoj ustanovi 5. Kritički vrednovati prednosti i nedostatke stručne prakse u ustanovama kulture, te predložiti izmjene i poboljšanja u civilnom i kulturnom sektoru 6. Aktivno doprinijeti –kako teorijski (putem seminara), tako i praktično (diseminiranjem rezultata i dnevnikom prakse) raspravi o stručnoj praksi unutar institucija, te planirati promjene i predlagati razvojne ideje unutar tog sektora. 7. Uključiti se u aktivni rad i planiranje novih aktivnosti i projekata u institucijama kulture.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x	x	x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Praktični rad	2,8	-
Seminarski rad	0,2	-
UKUPNO	3	-

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Dragičević Šešić, M i B. Stojković. 2011. Kultura: menadžment, animacija, marketing, Beograd. (Poglavlje 1, 8).
 Little. B. 1998. Developing key skills through work placement. CIHE. (Poglavlje 2, 3).
 Višnić, E: Kulturne politike odozdo. Zagreb. (Poglavlje 1 i odabrani dijelovi sukladno interesima studenta).
 Zuppa, V. 2000. Bilježnica. Izvještaj, u par crta, za projekt: Kulturna politika RH 2000.-2004., Zagreb.

IZBORNA LITERATURA

Švob-Đokić, N et al. 2014. "Compendium: Cultural Policies and Trends in Europe - Croatia", Zagreb. (odabrani dijelovi sukladno interesima studenta).

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

-

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije
 Oglasna ploča Odsjeka
 E-pošta
 Web fakulteta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno
 E-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Nema ispita

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Od studenta se očekuje uspješno savladavanje kako teorijskih, tako i praktičnih aspekata stručne prakse u kulturi. Vrednuju se sljedeći zadaci i obaveze:

1. Jedan seminar na kraju semestra u kojem se analizira i kritički vrednuje osobno iskustvo stručne prakse i teorijskih koncepata koji su uvedeni na konzultacijama.
2. Aktivno sudjelovanje i uspješno obavljanje stručne prakse u instituciji kulture, o čemu će svjedočiti

potvrda institucije, kao i diseminirani rezultati na kraju semestra.

3. Vođenje dnevnika tijekom semestra unutar kojeg se kritički i praktično opisuju svi aspekti stručne prakse, te se predlažu poboljšanja aktivnosti.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	-
Proljetni izvanredni	-
Ljetni	-
Jesenski izvanredni	-

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
	Konzultacije po dogovoru

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Popisati, analizirati i kritički obraditi temeljne pojmove u kulturi	- Uvod u temeljne pojmove stručnog rada i rada u kulturi. - Diseminacija rezultate obavljenih aktivnosti tijekom rada u kulturi, te analiza i predlaganje novih faktora za napredak.	- Stručna praksa - Seminar - Dnevnik	- Uspješno obavljena stručna praksa - Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku
Primijeniti teorijska znanja o kulturi na praktičnoj razini stručne prakse	Individualna razrada planiranih studentskih praksi i planiranje ishoda kolegija/stručne prakse.	- Stručna praksa - Seminar - Dnevnik	- Uspješno obavljena stručna praksa - Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku
Prilagoditi se različitim aktivnostima i zahtjevima projektno-orijentiranog kulturnog sektora	- Provođenje stručne prakse uz konzultiranje mentora i ispunjavanje dnevnika rada. - Individualna razrada planiranih studentskih praksi i planiranje ishoda	- Stručna praksa - Seminar - Dnevnik	- Uspješno obavljena stručna praksa - Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku

	kolegija/stručne prakse.		
Uspješno komunicirati vlastitu praksu i diseminirati rezultate te prakse dionicima u kulturi i mentorima na visokoškolskoj ustanovi	• Diseminacija rezultate obavljenih aktivnosti tijekom rada u kulturi, te analiza i predlaganje novih faktora za napredak. • Kritička analiza stručne prakse kao suvremenog oblika rada u kulturi.	• Stručna praksa • Seminar • Dnevnik	• Uspješno obavljena stručna praksa • Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku
Kritički vrednovati prednosti i nedostatke stručne prakse u ustanovama kulture, te predložiti izmjene i poboljšanja u civilnom i kulturnom sektoru	• Diseminacija rezultate obavljenih aktivnosti tijekom rada u kulturi, te analiza i predlaganje novih faktora za napredak. • Kritička analiza stručne prakse kao suvremenog oblika rada u kulturi.	• Stručna praksa • Seminar • Dnevnik	• Uspješno obavljena stručna praksa • Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku
Aktivno doprinijeti – kako teorijski (putem seminara), tako i praktično (diseminiranjem rezultata i dnevnikom prakse) raspravi o stručnoj praksi unutar institucija, te planirati promjene i predlagati razvojne ideje unutar tog sektora.	• Diseminacija rezultate obavljenih aktivnosti tijekom rada u kulturi, te analiza i predlaganje novih faktora za napredak. • Kritička analiza stručne prakse kao suvremenog oblika rada u kulturi.	• Stručna praksa • Seminar • Dnevnik	• Uspješno obavljena stručna praksa • Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku
Uključiti se u aktivni rad i planiranje novih aktivnosti i projekata u institucijama kulture.	• Diseminacija rezultate obavljenih aktivnosti tijekom rada u kulturi, te analiza i predlaganje novih faktora za napredak. • Kritička analiza stručne prakse kao suvremenog oblika rada u kulturi.	• Stručna praksa • Seminar • Dnevnik	• Uspješno obavljena stručna praksa • Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Stručna praksa 4 [izborni / Communis (sveučilišna razina C segment/eksterni)]		
Studij	Sveučilišni diplomski studij Kulturologija (jednopedmetni)		
Semestar	II., IV.		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	3.		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+4+86		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema dogovoru		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da, engleski		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Sarah Czerny		
Kabinet	F-813		
Vrijeme za konzultacije (odrediti 1 termin)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
Telefon	051 265 695		
e-mail	sczerny@ffri.uniri.hr ;		
Suradnik na kolegiju	Dunja Matić Benčić		
Kabinet	F-815		
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru		
Telefon	051 265 694		
e-mail	dunja.matic@ffri.uniri.hr		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
• Uvod u temeljne pojmove stručnog rada i rada u kulturi. • Kritička analiza stručne prakse kao suvremenog oblika rada u kulturi. • Individualna razrada planiranih studentskih praksi i planiranje ishoda kolegija/stručne prakse. • Provođenje stručne prakse uz konzultiranje mentora i ispunjavanje dnevnika rada. • Diseminacija rezultate obavljenih aktivnosti tijekom rada u kulturi, te analiza i predlaganje novih faktora za napredak.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti će nakon uspješno izvršenih obaveza na kolegiji biti u stanju: 1. Popisati, analizirati i kritički obraditi temeljne pojmove u kulturi 2. Primijeniti teorijska znanja o kulturi na praktičnoj razini stručne prakse 3. Prilagoditi se različitim aktivnostima i zahtjevima projektno-orijentiranog kulturnog sektora 4. Uspješno komunicirati vlastitu praksu i diseminirati rezultate te prakse dionicima u kulturi i mentorima na visokoškolskoj ustanovi 5. Kritički vrednovati prednosti i nedostatke stručne prakse u ustanovama kulture, te predložiti izmjene i poboljšanja u civilnom i kulturnom sektoru 6. Aktivno doprinijeti –kako teorijski (putem seminara), tako i praktično (diseminiranjem rezultata i dnevnikom prakse) raspravi o stručnoj praksi unutar institucija, te planirati promjene i predlagati razvojne ideje unutar tog sektora. 7. Uključiti se u aktivni rad i planiranje novih aktivnosti i projekata u institucijama kulture.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x	x	x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Praktični rad	2,8	-
Seminarski rad	0,2	-
UKUPNO	3	-
Opće napomene:		
<u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u>		
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.		
<u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u>		
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.		
- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.		
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:		
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
Dragičević Šešić, M i B. Stojković. 2011. Kultura: menadžment, animacija, marketing, Beograd. (Poglavlje 1, 8).		
Little. B. 1998. Developing key skills through work placement. CIHE. (Poglavlje 2, 3).		
Višnić, E: Kulturne politike odozdo. Zagreb. (Poglavlje 1 i odabrani dijelovi sukladno interesima studenta).		
Zuppa, V. 2000. Bilježnica. Izvještaj, u par crta, za projekt: Kulturna politika RH 2000.-2004., Zagreb.		
IZBORNA LITERATURA		
Švob-Đokić, N et al. 2014. "Compendium: Cultural Policies and Trends in Europe - Croatia", Zagreb. (odabrani dijelovi sukladno interesima studenta).		
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU		
POHAĐANJE NASTAVE		
-		
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA		
Konzultacije		
Oglasna ploča Odsjeka		
E-pošta		
Web fakulteta		
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA		
Usmeno		
E-pošta		
NAČIN POLAGANJA ISPITA		
Nema ispita		
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE		
Od studenta se očekuje uspješno savladavanje kako teorijskih, tako i praktičnih aspekata stručne prakse u kulturi. Vrednuju se sljedeći zadaci i obaveze:		
1. Jedan seminar na kraju semestra u kojem se analizira i kritički vrednuje osobno iskustvo stručne prakse i teorijskih koncepata koji su uvedeni na konzultacijama.		
2. Aktivno sudjelovanje i uspješno obavljanje stručne prakse u instituciji kulture, o čemu će svjedočiti		

potvrda institucije, kao i diseminirani rezultati na kraju semestra.

3. Vođenje dnevnika tijekom semestra unutar kojeg se kritički i praktično opisuju svi aspekti stručne prakse, te se predlažu poboljšanja aktivnosti.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	-
Proljetni izvanredni	-
Ljetni	-
Jesenski izvanredni	-

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
	Konzultacije po dogovoru

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Popisati, analizirati i kritički obraditi temeljne pojmove u kulturi	- Uvod u temeljne pojmove stručnog rada i rada u kulturi. - Diseminacija rezultate obavljenih aktivnosti tijekom rada u kulturi, te analiza i predlaganje novih faktora za napredak.	- Stručna praksa - Seminar - Dnevnik	- Uspješno obavljena stručna praksa - Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku
Primijeniti teorijska znanja o kulturi na praktičnoj razini stručne prakse	Individualna razrada planiranih studentskih praksi i planiranje ishoda kolegija/stručne prakse.	- Stručna praksa - Seminar - Dnevnik	- Uspješno obavljena stručna praksa - Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku
Prilagoditi se različitim aktivnostima i zahtjevima projektno-orijentiranog kulturnog sektora	- Provođenje stručne prakse uz konzultiranje mentora i ispunjavanje dnevnika rada. - Individualna razrada planiranih studentskih praksi i planiranje ishoda	- Stručna praksa - Seminar - Dnevnik	- Uspješno obavljena stručna praksa - Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku

	kolegija/stručne prakse.		
Uspješno komunicirati vlastitu praksu i diseminirati rezultate te prakse dionicima u kulturi i mentorima na visokoškolskoj ustanovi	• Diseminacija rezultate obavljenih aktivnosti tijekom rada u kulturi, te analiza i predlaganje novih faktora za napredak. • Kritička analiza stručne prakse kao suvremenog oblika rada u kulturi.	• Stručna praksa • Seminar • Dnevnik	• Uspješno obavljena stručna praksa • Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku
Kritički vrednovati prednosti i nedostatke stručne prakse u ustanovama kulture, te predložiti izmjene i poboljšanja u civilnom i kulturnom sektoru	• Diseminacija rezultate obavljenih aktivnosti tijekom rada u kulturi, te analiza i predlaganje novih faktora za napredak. • Kritička analiza stručne prakse kao suvremenog oblika rada u kulturi.	• Stručna praksa • Seminar • Dnevnik	• Uspješno obavljena stručna praksa • Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku
Aktivno doprinijeti – kako teorijski (putem seminara), tako i praktično (diseminiranjem rezultata i dnevnikom prakse) raspravi o stručnoj praksi unutar institucija, te planirati promjene i predlagati razvojne ideje unutar tog sektora.	• Diseminacija rezultate obavljenih aktivnosti tijekom rada u kulturi, te analiza i predlaganje novih faktora za napredak. • Kritička analiza stručne prakse kao suvremenog oblika rada u kulturi.	• Stručna praksa • Seminar • Dnevnik	• Uspješno obavljena stručna praksa • Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku
Uključiti se u aktivni rad i planiranje novih aktivnosti i projekata u institucijama kulture.	• Diseminacija rezultate obavljenih aktivnosti tijekom rada u kulturi, te analiza i predlaganje novih faktora za napredak. • Kritička analiza stručne prakse kao suvremenog oblika rada u kulturi.	• Stručna praksa • Seminar • Dnevnik	• Uspješno obavljena stručna praksa • Predan seminar i dnevnik aktivnost u zadanom roku

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Stručna praksa: Razvoj suvremenih komunikacijskih tehnologija (Communis/Externi)
Studij	Sveučilišni diplomski studij Kulturologija (jednopedmetni)
Semestar	II, IV
Akadska godina	2025./2026.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+84+6
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Stručna praksa prema dogovoru
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	doc.dr.sc. Benedikt Perak
Kabinet	F811
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Online prema dogovoru
Telefon	098622793
e-mail	bperak@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Slobodan Beliga
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Stručna praksa s ciljem razvoja niza problemski-orijentiranih inovativnih informacijsko-komunikacijskih rješenja vezanih uz kulturne djelatnosti, zdravstvenu zaštitu, promet, državnu upravu, komunalne djelatnosti i multimedijску komunikaciju. Primjerice, digitalizacija javne uprave kroz uvođenje naprednih metoda komunikacije, pristup podacima, prilagođenost osobama s posebnim potrebama, uklanjanje komunikacijskih barijera, povećanje produktivnosti kroz dostupnost glasovnih uputa u realnom vremenu, upravljanje infrastrukturom pametnih gradova u kontekstu glasovnih asistenata, prilagodba komunikacije sa e-health sustavima djeci, starijima i /ili osobama s posebnim potrebama, prilagodba digitalnih sustava gradskih uprava za komunikaciju sa građanstvom, razvoj optimalnih načina komunikacije s obzirom na specifične osobitosti stanovništva. Sadržaj kolegija uključuje 1. Razumijevanje razvoja konverzijskog asistenta i analiza domenskog znanja. 2. Upoznavanje sa programskim okruženjem i razvojnom infrastrukturom. 3. Prikupljanje i analiziranje dokumentacije domenskog znanja. 4. Analiza i primjena jednostavnih prototipova konverzijskog asistenta. Uspostava baze za daljnje otkrivanje mogućnosti razvoja razgovornih struktura i integraciju podataka domenskog znanja. 5. Specifikacija idejnog rješenja konverzijskog asistenta i funkcionalnih razgovornih strategija vezano uz konverzijsku domenu. 6. Konfiguriranje konverzijskog asistenta i integracije baze znanja i konverzijskog sučelja. 7. Pisanje tehničke dokumentacije koja sadrži koncept implementacije. Priprema prezentacije projekta sa izvješćem o izvedivosti prikladnosti predloženih tehnoloških platformi i idejnih rješenja za tražene usluge	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Studenti će 1. Razviti personalizirani pristup učenju kroz mentorski rad. 2. Razviti praktične kompetencije uključivanjem u inovativne projekte. 3. Primijeniti komunikacijske tehnologije i metode za obradu prirodnog jezika i dizajn razgovora u društvenim i kulturnim interakcijskim okruženjima.	

4. Evaluirati elemente računalno potpomognutih tehnologija komunikacije i njihove poslovne aplikacije za razvoj društvenih i kulturnih interakcijskih procesa.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
			X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Praktični rad
x		x	x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	3	-	
Izrada osobnog portfolija	0,2	-	
Praktični rad	0,8	-	
UKUPNO	4	-	
Opće napomene:			
Navedeno opterećenje studenta kroz broj sati izvođenja nastave uključuje i praktični rad izvan nastavnog procesa, te je ECTS opterećenje u rubrici "pohađanje nastave" prilagođeno tom omjeru kako bi zrcalilo stvarni omjer studentske nastavne i izvannastavne aktivnosti.			
1. Kroz interakciju s mentorom student odrađuje jasno definirane projektne zadatke i razvija proces komunikacijskog sustava, primjerice razvijajući utjecaj društvenih mreža na sustav obavještanja u pametnim gradovima.			
2. Kroz rješavanje niza zadataka na inovativnoj problematici student razvija praktične kompetencije, primjerice definiranje glasovnih naredbi u sustavima pametnih kuća.			
3. U razvojnom poslovnom okruženju student primjenjuje komunikacijske tehnologije i metode za obradu prirodnog jezika i dizajn razgovora, primjerice kroz implementaciju razgovornog agenta za određenu poslovnu domenu.			
4. U interakciji s mentorom u poslovnom okruženju student kritički propituje osnovne značajke dizajna, korištenja, poslovne aplikacije i utjecaja umjetne inteligencije za razvoj društvenih i kulturnih interakcijskih procesa.			
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
Bengfort, B., Bilbro, R., & Ojeda, T. (2018). Applied text analysis with python: Enabling language-aware data products with machine learning. " O'Reilly Media, Inc.". (odabrana poglavlja) Langchain https://python.langchain.com/ Lee, R. S. (2023). Natural Language Processing. In <i>Natural Language Processing: A Textbook with Python Implementation</i> (pp. 3-17). Singapore: Springer Nature Singapore. https://www.researchgate.net/publication/375744928_Natural_Language_Processing_A_Textbook_with_Python_Implementation			
IZBORNA LITERATURA			
Hovy, D. (2020). Text Analysis in Python for Social Scientists: Discovery and Exploration. Cambridge University Press.			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			
POHAĐANJE NASTAVE			
Studenti i studentice su dužni/e aktivno sudjelovati, poticati interaktivnost i istraživački angažman, i prezentirati radne zadatke.			
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA			
Praćenje i vrednovanje odvija se kroz informacijski sustav koji omogućuje integrirano i fleksibilno praćenje studenata uključujući: · pohađanje prakse, praćenje izvođenja zadataka i prakse od strane akademskog mentora, · pohađanje prakse, praćenje izvođenja zadataka i prakse od mentora kod poslodavca, · studentsko vrednovanje uvjeta rada, akademskog mentora i mentora kod poslodavca. Usmeno E-pošta			
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA			
Usmeno			

E-pošta MERLIN	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Praćenje i vrednovanje odvija se kroz informacijski sustav koji omogućuje integrirano i fleksibilno praćenje studenata uključujući: · pohađanje prakse, praćenje izvođenja zadataka i prakse od strane akademskog mentora, · pohađanje prakse, praćenje izvođenja zadataka i prakse od mentora kod poslodavca, · studentsko vrednovanje uvjeta rada, akademskog mentora i mentora kod poslodavca.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Upiti koji se tiču svih studenata na godini po pitanju nastavnog sadržaja, izvedbe nastave i izvršenja obaveza se vrše pismenim putem (e-pošta) preko predstavnika godine. Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima! Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	--
Ljetni	--
Jesenski	--
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
ONLINE NASTAVA	
DATUM	NAZIV TEMA
	Projektni rad – prezentacije Konzultacije po dogovoru

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Razviti personalizirani pristup učenju kroz mentorski rad	Teorijske osnove i praktične primjene obrade teksta	Predavanja, ispit, esej, upoznavanje sa teorijskim i praktičnim primjenama	Kontinuirana provjera zadataka
Razviti praktične kompetencije uključivanjem u inovativne projekte.	Razvijanje praktičnih kompetencija i odabir projekata	Predavanja, mentorski rad, offline, online istraživanje	Kontinuirana provjera zadataka
Primijeniti komunikacijske tehnologije i metode za obradu prirodnog jezika i dizajn razgovora u društvenim i kulturnim interakcijskim okruženjima.		Predavanja, online istraživanje korpusnih resursa i alata, ispit	Kontinuirana provjera zadataka
Evaluirati elemente računalno potpomognutih tehnologija komunikacije i njihove poslovne aplikacije za razvoj društvenih i kulturnih interakcijskih procesa.		Predavanja, online istraživanje korpusnih resursa i alata, ispit	Kontinuirana provjera zadataka
		Predavanja, online istraživanje korpusnih resursa i alata, ispit	Kontinuirana provjera zadataka

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.uniri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Programiranje za humanističke znanosti
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Kulturologija</i> (jednopedmetni)
Semestar	II.IV.
Akadska godina	2025/26
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Engleski
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Benedikt Perak
Kabinet	811
Vrijeme za konzultacije (odrediti 1 termin)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	098622793
e-mail	bperak@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Programiranje i programski jezik Python: - Uvod u programiranje i programski jezik Python (1-2) - Tipovi podataka, varijable i operatori (3) - Kontrola tijeka programa (grananje, petlje) (4) - Obrada tekstualnih (string) podataka (4-5) - Spremnici podataka (liste, nizovi, rječnici) (5) - Funkcije (6) - Rad s datotekama (7) - Objektno orijentirano programiranje, klase i objekti (8) - Priprema, učitavanje i pohranjivanje različitih vrsta podataka (CSV, TSV, JSON) (8-9) - Povezivanje s bazama podataka (8-9) Primjena usvojenih znanja i vještina (10-13): - Alati za dohvaćanje mrežnih tekstova (scraping) i podataka sa sučelja za programiranje aplikacija (API) - Alati i resurse za obradu prirodnih jezika (NLP Natural Language Processing) - Vizualizacija podataka - Modeliranje podataka, stvaranje korpusa i organizacija baza znanja - Interaktivne aplikacije za obradu tekstualnih podataka - Kvantitativna sumarizacija, klasifikacija podataka, graf analiza mreža - Sustavi preporuke - Alati za anotaciju, primjena algoritama za strojno učenje	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon položenog kolegija studenti će moći: 1-objasniti što je programiranje i što je programski jezik Python	

13. Sarkar, Dipanjan. Text analytics with Python: a practitioner's guide to natural language processing. Apress, 2019. 14. Python Software Foundation (2019) Python [online] Dostupno na https://www.python.org. 15. Perak, B. (2019) Python for linguists [online] Dostupno na https://github.com/bperak/python-for-linguists.		
IZBORNA LITERATURA		
1. SoloLearn 2019, Python 3 Tutorial [online] Dostupno na https://www.sololearn.com/Course/Python. 2. Tutorials Point (I) Pvt. Ltd. (2017) Python programming language [online] Dostupno na https://www.tutorialspoint.com/python. 3. Folger Karsdorp, Interactive tutorial and introduction into programming with Python for the humanities. Dostupno na [online] http://www.karsdorp.io/python-course/. 4. https://anaconda.org/ 5. http://www.digiling.eu/, https://learn.digiling.eu/ 6. https://neo4j.com/ 7. https://gephi.org/ 8. Gupta, S. 2015 Building Web Applications with Python and Neo4j: Develop exciting real-world Python-based web applications with Neo4j using frameworks such as Flask, Py2neo, and Django. Pakt Publishing 9. Mark Needham & Amy E. Hodler 2018 A Comprehensive Guide to Graph Algorithms in Neo4j. https://neo4j.com/whitepapers/graph-algorithms-neo4j-ebook/ 10. (Chapman & Hall_CRC Data Mining and Knowledge Discovery Series) Jesus Rogel-Salazar - Data Science and Analytics with Python-Chapman and Hall_CRC (2017) 11. Ahlemeyer-Stubbe, A., & Coleman, S. (2018). Monetising Data: How to Uplift Your Business. John Wiley & Sons.		
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU		
POHAĐANJE NASTAVE		
Obvezno		
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA		
e-mailom		
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA		
e-mailom, e-learning platforma, mobitel		
NAČIN POLAGANJA ISPITA		
Ocjenjski bodovi skupljaju se referatom i praktičnim radovima tijekom semestra.		
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE		
Upiti koji se tiču svih studenata na godini po pitanju nastavnog sadržaja, izvedbe nastave i izvršenja obaveza se vrše pismenim putem (e-pošta) preko predstavnika godine. Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata!		
ISPITNI ROKOVI		
Zimski	9. i 23.2. 2026.– 10h F-811 ili prema dogovoru s profesorom	
Ljetni	18.6. i 2.7. – F-10h F-811 ili prema dogovoru s profesorom	
Jesenski	28.8. i 11.9.– 10h F-811 ili prema dogovoru s profesorom	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)		
DATUM		NAZIV TEME
1		Uvod u programiranje i programski jezik Python https://www.socratica.com/lesson/python-trailer https://www.socratica.com/lesson/hello-world https://www.socratica.com/lesson/interactive-help https://www.socratica.com/lesson/pydoc
2		Tipovi podataka, varijable i operatori https://www.socratica.com/lesson/strings

		https://www.socratica.com/lesson/numbers-in-v3 https://www.socratica.com/lesson/arithmic-in-v3 https://www.socratica.com/lesson/booleans
3		Kontrola tijeka programa (grananje, petlje) https://www.socratica.com/lesson/if-then-else
4		Obrada tekstualnih (string) podataka
5		Spremnici podataka (liste, nizovi, rječnici) https://www.socratica.com/lesson/lists https://www.socratica.com/lesson/sets https://www.socratica.com/lesson/dictionaries https://www.socratica.com/lesson/tuples https://www.socratica.com/lesson/list-comprehensions https://www.socratica.com/lesson/sorting https://www.socratica.com/lesson/map-filter-reduce Programming -hero – Project https://www.youtube.com/channel/UCStj-ORBZ7TGK1FwtGAUgbQ
6		Funkcije https://www.socratica.com/lesson/functions https://www.socratica.com/lesson/recursion https://www.socratica.com/lesson/exceptions Programming -hero – Project https://www.youtube.com/channel/UCStj-ORBZ7TGK1FwtGAUgbQ
7		Rad s text datotekama https://www.socratica.com/lesson/text-files Programming -hero – Project https://www.youtube.com/channel/UCStj-ORBZ7TGK1FwtGAUgbQ
8		Objektno orijentirano programiranje, klase i objekti https://www.socratica.com/lesson/classes-and-objects Programming -hero – Project https://www.youtube.com/channel/UCStj-ORBZ7TGK1FwtGAUgbQ
9		Priprema, učitavanje i pohranjivanje različitih vrsta podataka https://www.socratica.com/lesson/csv-files https://www.socratica.com/lesson/json
10		Alati za dohvaćanje mrežnih tekstova (scraping) i podataka sa sučelja za programiranje aplikacija https://www.socratica.com/lesson/urllib
11		Učitavanje knjižnica https://realpython.com/lessons/pip-python-package-manager/
12		Alati i resursi za obradu prirodnih jezika (NLP Natural Language Processing)
13		Vizualizacija podataka korištenjem Plotly
14		Modeliranje podataka, stvaranje korpusa i organizacija baza znanja
15		Dodatne teme

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Razviti osnovne praktične vještine izrade programa u programskom jeziku Python	Uvod u programiranje i programski jezik Python; Tipovi podataka, varijable i operatori; Kontrola tijeka programa (grananje, petlje);	Predavanja, demonstracija, rad na računalu, grupni rad, referat	Vrednovanje praktičnih uradaka i referata

	Obrada tekstualnih (string) podataka		
Moći samostalno izrađivati spremnike podataka u programskom jeziku Python	Spremnici podataka (liste, nizovi, rječnici)	Predavanja, demonstracija, rad na računalu, grupni rad	Vrednovanje praktičnih uradaka
Moći koristiti postojeće i samostalno izrađivati vlastite funkcije u programskom jeziku Python	Funkcije	Predavanja, demonstracija, rad na računalu, grupni rad, referat	Vrednovanje praktičnih uradaka i referata
Moći koristiti funkcije za rad s datotekama	Rad s datotekama	Predavanja, demonstracija, rad na računalu, grupni rad	Vrednovanje praktičnih uradaka
Moći samostalno izrađivati i koristiti vlastite klase u programskom jeziku Python	Objektno orijentirano programiranje, klase i objekti	Predavanja, demonstracija, rad na računalu, grupni rad, referat	Vrednovanje praktičnih uradaka i referata
Moći koristiti vještine programiranja u programskom jeziku Python u širokom rasponu primjena vezanih uz pripremu, pohranu, korištenje, obradu i modeliranje podataka	Priprema, učitavanje i pohranjivanje različitih vrsta podataka; Povezivanje s bazama podataka; Alati za dohvaćanje mrežnih tekstova (scraping) i podataka sa sučelja za programiranje aplikacija; Alati i resursi za obradu prirodnih jezika (NLP Natural Language Processing); Vizualizacija podataka; Modeliranje podataka, stvaranje korpusa i organizacija baza znanja	Predavanja, demonstracija, rad na računalu, grupni rad, referat	Vrednovanje praktičnih uradaka i referata